

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (stradă Poplăci nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani,
a treia-oară 10 bani.

Un congres agrar.

Agricultura sau lucrarea pământului, împreună cu creșterea vitelor și alți rami ai ei, este de foarte mare însemnătate în viața popoarelor. Vedem, că acele popoare sunt mai bogate și mai puternice, cari pe lângă negoț și meserii, au agricultură dezvoltată, înaintată; cari adică știu să scoată din pământ cea mai multă roadă, ce se poate, dar totodată au și piețe, unde se-și poată vinde produsele.

Astfel, chiar la noi în țară vedem că Sașii stau mai bine în privința economică, ca noi și ca Ungurii. Ungurilor le este mai ușor ca nouă, de oare-ce ei au sprigin la stăpânire. Noi suntem fără sprigin, dar aceasta tocmai se ne oțelească, ca să lucrăm cu puteri îndoite pentru înaintarea pe teren economic.

Ca însă să o putem face aceasta, trebuie pe lângă hărnicie și silință, să fim cu luare aminte și la cele-ce fac compatrioții noștri, Maghiarii, Sașii și alte popoare, ca ce bun fac ele, să facem și noi, ear' dacă voesc a îndrepta vre-un atac contra noastră, să ne știm apăs.

Săptămâna aceasta, Luni, s'a ținut un congres (adunare) al agrarilor (gazelor, cum am zice) maghiari la *Cașovia*, în care s'a vorbit și despre noi și băncile noastre.

Eată ce s'a vorbit în acest congres:

Pentru prima-oară, în timpul din urmă, agrarii maghiari au fost acum mai puțin răsboinici față de mercan-

tilism, față de industrie și comerț. Știut este, că agrarii în frunte cu independenții poartă de ani de zile luptă crâncenă contra negoțului care suge și escrochează venitul agricultorului și contra industriei care este alimentată și importată de străini. În fața pericolului economic, semnalat de înșiși congresiștii, tonul și dispoziția discuțiilor a fost mai pacinică, — enunțând aproape toți oratorii lipsa absolută, ca agrarii în viitor să meargă mână în mână cu industriași și neguțetorii — cinstiți.

După rapoartele ziarelor ungurești — dăm în cele următoare o mică schiță a momentelor mai marcante din desbaterele congresului:

Contele *Majláth József* vorbind despre *clasa de mijloc și poporul* spune, că toate ramurile de producție în Ungaria se luptă azi cu criza. Prima cauză la aceste stări este, că în Ungaria s'a prăpădit cu totul clasa productivă. Prețutindenea numai ambiții și escrocherii sunt. Ca ajutor recomandă: regularea creditului, schimbarea legii de moștenire și mai ales alcătuirea însoțirilor de credit, consum și valorisare.

Dr. Horváth János zice, că legea industrială trebuie reformată, căci actualele ei dispoziții sunt păgubitoare dezvoltării meseriilor.

Bujanovits S. vorbind despre creșterea clasei de mijloc desaproabă energie și pe dreptul nisuița părinților de a-și pregăti copiii numai pentru cariera agricolă și mai ales pentru cea de funcționari. Îndeamnă la îmbrățișarea carierelor productive, cum sunt: de negustori, industriași, tehnici, oficiali privați, etc.

Balogh El. mai adaogă ca completare, că tinerilor aplicați pe cariere productive să li-se dea cultura necesară enciclopedică economică și socială.

Contele *Károlyi Sándor* reclamă rolul principal pentru clasa de mijloc.

Pentru asigurarea acestui rol îndeamnă la întovărire. Sfătuște ca cea de mijloc clasă să se organizeze în societăți la sate, orașe și în comitate și în urmă în parlament — prin alegerea deputaților aderenți agrarismului.

Páris Frigyes recomandă să se scrie pentru popor cărți la înțeles, prin cari să i-se tâlcuiască tot mai mult importanța tovărășilor.

György Endre vorbind despre creditul țeranului, nu se sfiște să acuse băncile românești, (calul vechiu de bătaie al lui *György*) cu prigonirea Maghiarilor și cu acapararea moșiilor pe seama Românilor. Spunând apoi că din valoarea de circulație de 10 miliarde cor. a pământului Ungariei peste 60% e hipotecată — recomandă sistemul belgian pentru însoțiri de credit pe sate în legătură cu însoțiri pentru magazine de bucate. Mai recomandă și înființarea unei mari bănci regnicolare pentru creditul agrar și de magazine.

Torna Miklós (vicecomite) cere ca statul să plătească datorile Ungurilor din Ardeal, căci altfel îi înghit străinii (adecă Români!).

S'a mai vorbit încă despre minimalul moștenirii de moși și despre vămi și afaceri de bucate cu termin, — lucruri asupra cărora vom mai scrie.

Din Bucovina „Deșteptarea”
scrie, că Luni la orele cince s'au întrunit la *Cernăuți* la o consfătuire politică aderenții partidului poporal național român, veniți din diferite părți ale țării. Adunarea a fost prezidată de dl *Dr. Iancu cav. de Flondor*, fiind de tață și deputatul dl *Dr. George Popovici*. Conferența a durat până târziu noaptea. Peste curând se vor întruni conferențe plenare ale partidului poporal. Conferența a con-

FOITA.

Poesii populare.

Din Chișlaca (Bihor).

Culese de *Florian Căpitan*, june econom.

Frunză verde iarbă neagră
Am avut o mândră dragă,
N'a fost frumoasă de fost
Dar' mi-a fost dragă de tot,
N'a fost albă-a fost bărnace
Pentru-acea și-acuma-mi place,
Și mi-ar fi plăcut mai mult
Dacă nu m'ar fi urit.

Frunză verde din grădină
Plânge mândră și suspină
Că numai tu ești de vină,
Plânge mândră și te vaită
Numai tu ești vinovată.
Ai plâns și te-ai necăjit
Pentru-că ne-am despărțit,

Poți plânge și suspina
Că noi mâna n'om mai da,
Poți plânge până-i pământ
Că nu ne-om iubi mai mult.

Trage mândră la necaz,
Că și eu destul am tras
Până inima mi-a ars,
Las' și tu să necăjești
Nu tot bine să trăești,
C'ai trăit destul și bine
Până mă iubiși pe mine,
Dar' acuma m'ai lăsat
Și tare rău m'ai săcat.
Când vei eși mândră-n drum
Să te ved pe loc arzând,
Și alt păcat nu-ți pot da
Ci mai rău te-aș blăstema,
Două stoguri lungi de paie
Toate să le faci gunoaie,
Și să zaci un an pe pat
Să știi tu că m'ai lăsat,
Și o întreagă potică
De leacuri să nu-ți ajungă,

Și să-ți dea Dumnezeu
După-cum îți gândesc eu:
Când vei eși mândră afară
Să te ved arzând cu pară.
Mândruță când te-aș vedea
Arzând ca și lumina
În loc să merg să te sting
M'aș duce ca să te-aprind,
În loc să te scot din foc
Te-aș băga să arzi de loc,
Ca să știi tu mândră bine
C'ai săcat inima n mine
Când am dat mâna cu tine,
'Mi-ai mâncat sufletul meu
Necăjite-ar Dumnezeu,
Să te ved eșind în cale
Și să plângi cu jale mare,
Și să eși în drum să plângi
Și inima să 'ți-o frângi,
Să trăești tot amărită
Ca frunza cea veștejită,
Să trăești tot în necaz
Și în foc până n grumaz!

statat că alegerea dlui Dr. G. Popovici și a baronului Eudoxie Hormuzachi e dorită de toți Români cinstiți din țeară.

CONFLICTUL ROMÂNNO-BULGAR. Se depeșează din București, că guvernul bulgar a comunicat agentului diplomatiei al României la Sofia rezultatul anchetei cu privire la estorcările a căror victime au fost doi supuși români. În urma declarațiunii a cinci martori, cumcă au dat unui oarecare Murdjeff sume de bani, în urma amenințării acestui individ, o instrucțiune judecătorească a fost deschisă în contra lui. Va să zică, a început guvernul bulgar cu urmărirea bandiților.

Conferențe ministeriale. Marți s'au ținut la Viena, în ministerul de externe, conferențe comune ministeriale, înainte de ameazi și după ameazi. Au luat parte la ele toți ministrii comuni, ambii miniștri preșidenți, ambii miniștri de finanțe, ambii miniștri de comunicațiune și ministrul austriac al căilor ferate. Discuția s'a învîrtit, — după-cum se asigură, — exclusiv în jurul chestiilor de căi ferate, proiectate pentru provinciile ocupate, Bosnia și Herțegovina. Între conferențe, prim-ministrul maghiar Széll a fost primit în lungă audiență din partea Monarhului. Audiență privată a fost acordată și ministrului de finanțe Lukács, care a supus aprobării M. Sale bugetul anului viitor. Mercuri dimineața miniștrii maghiari au plecat acasă, la Budapesta.

Un memorandum.

În nrul trecut am vorbit despre începutul școalelor române. Cu greu s'a pus temelie școalelor noastre, dar' har Domnului, azi avem în toate părțile școale. Numai cât trebuie să le spriginim din răspuțeri, căci în ele se cresc și luminează băieții noștri, și se le ferim de a fi înstrăinați. Să nu ajungem cu școalele acolo unde au ajuns poporul Bunievaților.

Bunievații sînt o seminție slavică (dalmatini) în număr de vre-o 300 mii. Ei locuiesc în orașul Teresiopol (Szabadka) și în mai multe comune din comitatul Bacî-Bodrog, (în țeara Ungu-

rească), precum și în comitatele învecinate. Ei sînt veniți în Ungaria de mai bine două sute de ani, dar' cu toate, că sînt puțini și încunjurați de Maghiari, ei nu s'au amestecat prin căsătorie cu străinii și așa 'și-au păstrat limba și naționalitatea, cu datinele și obiceiurile strămoșești. Cu școalele însă au pățit-o rău, căci li-s'au înstrăinat, scoțându-se limba bunievață din ele și înlocuindu-se cu cea maghiară; ba sînt prigoniiți și învățătorii, cari țin la limba bunievață.

În urma acestor stări 12 fruntași de ai Bunievaților, membri în reprezentanța orașului Szabadka, au înaintat la ministrul de culte un memoriu, în care se plîng de nedreptăți și cer ținerea legilor.

Acest pas al Bunievaților ne arată cum trebuie să apărăm cu toate mijloacele iertate, școalele noastre.

Eată cuprinsul lui:

»În țeara aceasta, în acest înțeles al legii sînt aranjate școalele. Excepție este în privința aceasta singur orașul Szabadka.

Numai aici s'a întemplat încălcarea de lege, aproape absurdă, că a fost scoasă cu totul chiar și din școalele populare limba maternă a majorității locuitorilor din oraș; până și abecedarele bunievațe au fost esilate din școalele noastre. Acesta e fapt, deși Bunievații poartă toate sarcinile publice, ca și alți cetățeni ai patriei, ear' greutățile cele mai mari întru susținerea școalelor din Szabadka revin tocmai lor. Dar' durere, că persecuția Bunievaților zi de zi ia proporții tot mai mari și se face publice și din partea autorităților statului.

»Anul acesta s'a întemplat, că învățătorul-dirigent Ispanovich, luându-și de nevastă o fată de Bunievaț, tinerii 'și-au jurat credință în biserică, în prezența rudeniilor, în limba bunievață. Ajungînd aceasta la cunoștința subinspectorului școlar, Kurucz Gyula, învățătorul-dirigent a fost amovat imediat din post și înlocuit cu altul.

»Eată, dle ministrn, cum se aplică la noi legea. Se consideră de greșeală disciplinară împrejurarea, dacă Bunievațul, naționalitatea cea mai patriotică, cutează a se folosi de limba sa maternă.

În urmă se cere respectarea legii și urmează cele 12 iscălituri.

Deschiderea camerelor române.

Luni la orele 12, după oficierea chemării duhului sfânt la Metropolie, s'a deschis sesiunea extraordinară a corpurilor legiuitoare române.

Domnul P. P. Carp, ministru-preșident, urcându-se la tribună dă cetire următorului mesaj regal, cu care se face deschiderea:

!Domnilor senatori! Domnilor deputați! V'am convocat în sesiune extraordinară spre a se supune desbaterilor domniilor-voastre proiecte de legi financiare și economice.

Insemnătatea și urgența acestor proiecte m'au făcut a vă cere concursul într'un timp, în care ocupațiunile agricole reclamă pe cei mai mulți dintre domniile-voastre.

Sînt însă convins, că veți aduce ca și în trecut acest sacrificiu, pe care îl reclamă interesele țării.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările domniilor-voastre.

Sesiunea extraordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

(ss) Carol.

(Urmează semnăturile ministrilor).

Mesajul a fost salutat cu aplause îndelungate. Ședința s'a suspendat, și la orele 12 și jumătate, camera 'și-a început lucrările, procedând mai întâiu la alegerea președintelui seu. Votanți au fost 101, dintre cari 75 voturi a primit dl G. Cantacuzino, care fu proclamat de președinte.

Urcându-se la tribună, dl G. Cantacuzino mulțumește de încredere zicînd:

»Cînd moartea nemiloasă a răpit dintre noi pe marele Lascar Catargiu, am fost chemat să iau șefia partidului conservator. Mă simt adînc mulțumit, că 'mi-a fost dat mie ca să sfințesc actul cel mai însemnat, unirea partidului conservator. Am convingerea, că acest act va întări partidul spre binele și fericirea acestei țări.

Să ne închinăm toată munca și activitatea noastră la întărirea neamului românesc; înainte de a sfîrși, cer a afirma, că voi luera fără pasiune, fără ură contra nimănui, pîstrînd sus regimul reprezentativ.

Dl Petre Carp dă cetire proiectului de lege pentru modificarea unor articole din legea asupra impositelor spirtoaselor și arîndarea pe termen de 12 ani a hîrtiei de țigarete.

Președintele ridică ședința, anunțînd cea viitoare pe ziua următoare.

De-ai ști mîndră ce-i ajunge
Tot ai suspina și-ai plînge,
De-ai ști mîndră ce-i păți
Tot ai plînge și-ai jeli.

'Mi-a zis mîndra două vorbe
Nu le-oi uita pîn' la moarte,
'Mi-a zis mîndra un cuvînt
Eu pîn' oi muri nu-l uit,
Nu știu uiti-l tu ori ba,
Eu știu că nu 'l-oi uita.

Până eram băiețel
Umbla dorul singurel,
Dar' de cînd m'am ridicat
Dorul de mini s'a legat.
Nu știu Doamne ce să fac
De dorul mîndri să scap,
Mîndra-i fată tinerea
Dorul ei nu-l pot uita.
Pîn' nu era doru 'n lume
Toți tinerii trăiau bine,
De cînd doru 'i-apucat
Tot voinicu-i supărat.

De cînd eu am priceput
Două mîndre am avut,
Nici una nu 'mi-a plăcut.
Una 'mi-ar fi plăcut bine,
Dar' n'a ascultat de mine.
A doua a fost mai frumoasă
Dar' a fost prea tînaoasă.
Dar' aceasta a treia
E tocmai pe firea mea,
E la ochi cam meriuță
Și la față roșiută,

Am un bade scriitor
Și de dorul lui mai mor,
Numai din ochiu îi ochesc
Și 'ndată ști ce voesc,
Și numai din ochiu îi fac
Știe să-mi facă pe plac,
'Mi drag, că dacă ști scrie
Ști dragostea cum s'o ție.

Frunză verde frunzuliță
Vină seara mei bădiță,
Că mi-i găsi la porțiță
Suspînînd din inimuță,

Și mi-i găsi bade-n prag
Suspînînd de dor și drag.

Fă-mă Doamne ce mi-i face,
Fă-mă peană de gheorghină
La mîndruța în grădină,
Să mă plivească și sape
Și de doru meu nu scape.

Fă-mă Doamne ce mi-i face,
Fă-mă Doamne floricele
La mîndruța la mărgele
Să se miroase cu ele,

Rău Doamne m'ai blăstemat
De mîndra să mă despart,
Să mă duc pribeag în lume
Mîndra singură rămîne,
Să trăesc tot supărat
Și de mîndra depărtat,
Să trăesc tot suspînînd
Și de dorul ei plîngînd.

Frunză verde și-o alună
Trimit mîndrii voe bună

DIN LUME.

Din China.

Pe când Buriile din Africa-de-miazăzi fac tot mai puțină împotrivire și țările lor vor fi supuse de tot de către Englezi, în China lucrurile se încurcă tot mai mult. Nu se știe hotărât nici acum, că se va face pace ori va începe de nou războiul, de oare-ce știrile despre ținuta Chinezilor sunt contrazicătoare.

Unele vestesc, că curtea chineză, fugită din Peking, ar fi aplicată la pace, altele însă spun, că aceasta e numai prefăcătorie, ca Chinezii să câștige timp, pentru a se înarma.

Eată aceste știri sosite pe telegraf:

Londra, 8 Octomvrie n.

Din Shanghai se depeșează, că împăratul Chinei nu vrea să se întoarcă la Peking. Prin aceasta a încetat orice speranță de a se începe tratativele de pace. De altă parte în decursul iernii curtea imperială, stabilită în Siangfu, este inaccesibilă. Se vorbește, că prinții Tuan și Candji au fost restituiți în demnitățile lor.

Paris, 8 Octomvrie n.

Din Tien-Tin se anunță, că Boxerii nu sunt nimiciți. Ieri au atacat trupele aliate la Matcon. Rușii au părăsit Peking-ul și s'au retras la Tien-Tin. Tot asemenea fac și Francezii.

Berlin, 8 Octomvrie n.

„Lokalanzeiger“ e informat, că conform unor știri sosite din Hankau, din toate părțile imperiului chinez se concentrează 200 mii de soldați și înaintază spre Siangfu. Chinezii au încă vre-o 700 de tunuri și foarte multă muniție.

„Călimdarul Poporului“.

Plăcutul și iubitul „Călimdarul Poporului“ pe anul 1901 a eșit în tipar. Rugăm pe cetitorii „Foi Poporului“ a da această veste mai departe.

Noul Călimdar este mai bogat în toate privințele, ca cele de mai înainte. Între alte lucruri nou, în partea ca-

Pe o frunză de malin
Că eu n'am vreme să vin,
Pe frunză din via noastră
Ca să nu fii mâniașă

Din Iertof.

Culese de A. Tepeșu.

Toamnă blăstemată ești
Că fetele le peștești,
Pasările astăzi mâne
Le trimiți în țeri străine,
Codru-l lași fără frunzițe
Feciori fără copilițe.

Căreșel cu ape line
Mult am stat eu lângă tine,
Sări și diminețele
Ocolind fenețele,
Acerând fetițele
Să le fur gurițele.

Mândră când te-i mărita
Să-mi trimiți pe cineva

lendaristică se află **șilele critice ale lui Falb**, apoi la fiecare lună **prevestirea vremii**, după călimdarul de 100 ani și **termine și sfaturi**, practice și foarte folositoare pentru toți. Se dă apoi un mic șematism despre **bisericele, școlăle, însoțirile etc. românești, banii cei noi, postă, telegraf, timbre etc.**

Partea literară are un cuprins foarte variat, anume 24 de articoli și articolași, bucăți literare în prosă, poezii, anecdote și glume, despre meserii și negoș, povești economice, etc. și mai pe sus de toate neîntrecutul **Răvaș**, despre întâmplările din anul trecut și cel de față, apoi țirgurile etc.

Partea literară este împodobită cu frumoase ilustrații, naționale și din lumea mare, 16 la număr. Între ele amintim portretele lui Alexandri și a arhiepiscopului Dr. Ilarion Pușcariu, 5 ilustrații din orașele României, înmormântarea lui Iancu, câțiva domnitori etc. și o glumă ilustrată, cu care se încheie partea literară.

În nr. viitor vom da cuprinsul Călimdarului mai amănunțit.

Azi mai amintim, că prețul Călimdarului este 40 bani (20 cr.) cel mai ieftin din toate Călimdarele românești și se poate cumpăra dela librăria noastră („Tipografia“, Sibiu, strada Poplăcii nr. 15), cum și dela alte librării.

„Călimdarul Poporului“ este ca și în trecut cel mai ieftin și mai bun Călimdar, făcut anume pentru trebuințele poporului nostru.

Metropolitul Ioan Mețianu — la Gurariului.

Duminea trecută, în 7 Octomvrie Înalt Prea Sfinția Sa Metropolitul Mețianu a fost la Gurariului, unde a sfințit noua școală, zidită de curând.

Gurariului este o fruntașă comună din cercul Săliștei, cu locuitori Români, harnici și sîrguincioși, având în frunte vrednici conducători. Gurenii, veseli că rugarea lor, de a sfinți noua școală I. P. S. Sa Metropolitul, a fost ascultată, 'i-a făcut o primire foarte frumoasă.

Pe trei fire de alun
Ca să viu să te cunun,
Să-mi fii mândră și finuță
Pe cât 'mi-ai fost și drăguță.

Codrul codruț rotund
Unde-acum s'ascund,
Căci frunzuța 'ți-a picat
Crengile 'ți-s'or uscat,

Cântăreții ce-am iubit

Au plecat la răsărit

Lăsându-te pustii

Jelui-m'aș și n'am cui,

Jelui-m'aș codrului,

Dar' și codrul e 'ntristat

Că frunzuța 'i-a picat.

El e trist după frunzuță,

Eară eu după o mândruță.

I. P. S. Sa a plecat din Sibiu cu trăsura cu 4 cai, însoțit de mai mulți asesori consistoriali și alți inteligenți, ear' în Gurariului era așteptat de mai mulți inteligenți fruntași din Săliște și de preoții și învățătorii din comunele învecinate.

Banderiul.

I. P. S. Sa a fost întâmpinat la intrarea în hotarul Gurariului de un frumos banderiu, constător din 60—80 călăreși, sub conducerea învățătorului Valeriu Arseniu. Acesta ținu o vorbire, prin care arată bucuria și fericirea ce o simte tinerimea din comună putând fi împărtășită de binecuvântarea arhiepiscopului; bineventează pe înaltul oaspe.

După-ce I. P. S. Sa mulțumește tineretului pentru plăcuta întâmpinare, împărtășindu-i arhiepiscopului binecuvântare, banderiuul încunjurând întreaga suită se pune în mișcare și într-o ordine perfectă galopează spre comună.

Primirea în Gurariului.

Din revărsatul zorilor de dimineață, o mișcare viuă se observa pe liniștile strade ale comunei. Întreaga comună îmbrăcase un aspect sărbătoresc, cum poate nici-odată n'a avut. Șiruri de brazi împodobiau strada pe amândouă laturile pe unde avea să treacă înaltul oaspe. Pe jos era presărată iarba verde. În capătul comunei o mândră poartă triumfală este ridicată, cu inscripția „Bine ai venit!“ „Întru mulți ani slăvâne“, deasupra căreia fâlăiau miclele dar' drăguțele drapele roșii, galbene și vinete. Neconținut sosesc trăsuri cari aduc numeroși oaspeți din comunele vecine. La orele 7 a. m. sosește la poarta triumfală în marș și ținută militărească și în sunet de trîmbițe Reuniunea pompiștilor, în frunte cu comandantul ei dl V. Decsei, și cu stindardul. Pentru susținerea ordinii formează spalir, înaintea căruia se așezară elevii școlii cu cei patru învățători. Sosește comitetul parochial și comunal, oaspeții veniți și întreaga comună cu mic cu mare, toți în haine sărbătorești.

Mulțimea așteaptă impacientă. De pe fețele tuturor, în special de pe fețele țăranilor bătrâni se putea ceti evlavie și agitația de care erau cuprinși.

Era 1/2 la 9 când se aude sunetul clopotelor, semn că oaspele cel mult dorit e deja în apropierea comunei. Ca la o comandă dată, toți își descoper capetele și o liniște profundă se face. Peste câteva minute conducătorul banderiuului se ivește și imediat după el și trăsura trasă de patru cai în care era I. P. S. Sa. Cu puternice strigări de „trăească“ este întâmpinat. Corul compus din bărbați țărani și tinerimea școlară întonează cântarea arhiepiscopului „Pe stăpânul...“, ear' parochul Ioan Manta înaintând spre I. P. S. Sa, care se pogorise din trăsură, rosti cu glas puternic o vorbire frumoasă de bineventare:

Tot asemenea îl salută not. Ioan în numele comunei politice.

I. P. S. Sa Metropolitul adânc emoționat de căldura primirii ce 'i-se face, răspunde că a venit cu drag în mijlocul fiilor sei sufletești din această comună, al căror bun renume a străbătut deja în mari depărtări. Mulțumește pentru dragostea și alipirea ce în așa grad mare 'i-se manifestează.

Ca peste tot locul așa și aici cuvintele dulci și părintești ale I. P. S. Sale au umplut cu lacrimi de bucurie și fericire ochii țăranilor.

Urcat în trăsură trece prin spalirul format de numerosul public, care îi face neconținute ovațiuni, până-ce a descins în casele parochului Ioan Manta.

La biserică.

Mulțimea de popor se adună în frumoasa și spațioasă biserică. Face bună impresiune și dă un aspect estetic admirabil, împodobirea strănilor cântăreților și a iconostaselor cu țesături cu motive românești făcute și donate bisericiei de d-na preoteasă *Raveca Manta*.

Notez la această loc îmbucurătorul fapt, că femeile de aici au decis înființarea unei *Reuniuni de femei*, a cărei țintă principală este îngrijirea de împodobirea bisericilor etc. Nobil, frumos și laudabil scop! Inițiatoarelor și membrilor acestei Reuniuni, laudă și cinste li-se cuvine!

Preoții îmbrăcați în odăjdii bisericesti la orele 9 condeu în biserică pe I. P. S. Sa, și se începe celebrarea sfintei liturgii.

La liturgie a servit pe lângă I. P. S. Sa Ilustritatea Sa dl vicar Dr. Il. *Puscariu*, P. O. Domni asesori *Nicolau Ioan* și Dr. *Eusebiu Roșca*, d-nii preoți: I. *Manta*, I. *Muntean* (Gurariului), I. *Popoviciu* (Sibiul), N. *Opriș* (Șura-mare), I. *Iosof* (Tilișca), *Serb* (Poiana), ear' ca diacon dl Dr. *Elia Cristea*, secretar consistorial.

În decursul liturgiei au fost chirostosiți de duhovnici preoți, A. *Serb* (Poiana) și P. *Juga junior* (Tilișca).

Răspunsurile liturgice le-a dat un cor compus din tinerimea școlară și din mai mulți bărbați țărani dirijați de dl inv. I. *Mardan*. »Priceasna« a fost cântată cu mult sentiment de dl profesor seminarul Dr. *Ioan Stroia* cu cunoscuta-i voce puternică de bas.

După finirea liturgiei, s'a eșit în spațioasa curte a școlii, unde la altarul anume ridicat s'a făcut sfințirea apei, după care a urmat o vorbire ținută de I. P. S. Sa.

Ca toate vorbirile I. P. S. Sale, așa și această vorbire a fost plină de cele mai înțelepte povești și învățături pentru înaintarea în cultură, bunăstare și în toate cele bune și frumoase.

I. P. S. Sa vorbește pe înțelesul tuturor despre însemnătatea cultivării *minții și cunoștinții*, despre aceste »două lumini, cari au să conducă pe om la cele bune și folositoare«. Laudă și constată cu bucurie, că credincioșii acestei comune au înțeles »*glasul timpului*«; dovadă sânt cele două monumente, biserică și școală, ridicate de ei. Sfătuește ca zidurile răci ale acestor monumente să se nisuiască a le însufleși prin recuirarea și în viitor de preoți și învățători harnici și conști de chemare lor. Pune la inimile tuturor datorința de a nu cruța nici o jertfă pentru creșterea tinerimii, speranța viitorului, căci »nici un ban nu este așa de bine așezat, ca cum este banul acela care se întrebunțează pentru buna creștere a tinerimii«. Prin cuvinte calde, pilde și asemănări provoacă pe toți fiii sufletești a trăi în bună armonie unii cu alții; să se spriginească unii pe alții în toate lucrurile lor, dar' mai ales la ducerea la îndeplinire a lucrurilor, obștești să fie uniți în cugete și simțiri.

Vorbirea I. P. S. Sale a fost ascultată cu încordată atențiune și a făcut cea mai bună impresiune asupra tuturor.

Urmă apoi stropirea cu apă sfințită a noului edificiu școlar, precum și a nămolului public prin I. P. S. Sa.

După slujbă.

Sfârșindu-se ceremonialul bisericesc, au fost primiți de I. P. S. Sa comitetul parochial, reprezentanța comunală și corpul învățătoresc, conduși de d-nii P. *Drăghici*, prim-pretor în Seliște și *Ioan Manta*, paroch.

I. P. S. Sa a folosit și acest prilej spre a îmbărbăta la muncă pe fruntașii prezenți, dându-le părintești povești.

A urmat un splendid banchet în sala școlii, la care au luat parte 76 de

persoane și s'au ținut frumoase toaste. Banchetul s'a încheiat la 5 ore.

După scurt timp I. P. S. Sa dimpreună cu însoțitorii sei au plecat spre *Sibiul*, însoțiți de furtunoasele ovațiuni ale poporului.

Rind pe rind și oaspeții din comunele vecine părăsesc comuna, ducând cu sine cele mai vesele impresii. Locuitorii comunei se retrag și ei la vetele lor, în jurul cărora încă multă vreme vor povesti despre bucuria și mângâierea sufletească ce o au simțit în această zi, căci »sânt rari de tot momente de bucurie rezervate poporului nostru, dar' cu atât mai resimțite și trănice sânt ele când împrejurările le oferă«.

SCRISORI.**Petreckeri scandaloase.**

Ni-s'a trimis din două locuri rapoarte despre două petreckeri, în cari s'au petrecut lucruri scandaloase. Într'una s'au purtat prost câțiva tineri, dar' cea mai scandaloasă a fost a doua, că s'a jucat în ea *csárdás* și a fost dat afară un fruntaș bisericesc.

Rușine, că se petrec la noi astfel de lucruri, cari cinste nu ne fac. De aceea, ca alții să se ferească de asemenea scandale, dăm aci rapoartele:

Petreckeria din Lipova.

În 21 Septemvrie, adevă în ziua de Sf. Măria mică, s'a făcut în Lipova o petreckerie din partea unor tineri sodali, meseriași.

Petreckeria a decurs în cea mai bună liniște până câtră miezul nopții, când au venit la petreckerie niște tineri scandalisători, cari au fost contrarii petreckerii.

Acest tineri nu-i destul că au îndemnat pe toți ca să nu meargă la petreckerie, ci au intrat într'o sală alături cu sala de joc și acolo au început să cânte, sbiere, cu un cuvânt au scandalisat pe cei dela petreckerie. Rușine să le fie!

Apoi în cele din urmă s'au domolit, fiind amenințați cu scoaterea afară din sală. Acei tineri au fost: *Ioan* și *Andrieu Tocaciu*, *Costi Dehelean*, *Iulius Bosorogan*, *Șandor Tocaciu*, apoi *Ghiță Cimponeri*, un copil bun, dar' condus rău de alții.

Cu toate aceste, cei cari au fost la petreckerie, au fost mulțumiți.

Dintre invitați puțini au participat la petreckerie, care, după-cum am auzit, a costat 58 coroane, ear' venitul a fost de 50 coroane, deci un deficit de 8 cor.

Un oaspe.

Petreckeria din Hondol.

Duminecă, în 30 Septemvrie a. c. st. n. s'a dat un concert împreună cu dans, în folosul bisericilor gr-or. din *Hondol* și *Certeșiu*. Concertul condus de harnicul învățător din *Săcărămb* a eșit foarte bine, încât 3 piese din program la stăruirea publicului au trebuit repetate. »*Rada*«, poesie de G. *Coșbu*, declamată de d-șoara *Grafiela Gabor* a reușit spre laudă. După aceea a urmat petreckerie cu dans până în zori de ziua. Una însă nu mi-a plăcut, că s'a jucat și un *drăguș* de »*csárdás*«. Toate

ar fi fost bune și frumoase, însă pe lângă »*csárdás*« a mai fost un lucru neplăcut. Domnul protopresbitor *Vasiliu Piposiu* a fost dat afară din partea parochului capelan *Petru Mihajiu* din *Hondol*, pentru care toți ne-am indignat. Causa pentru-ce a fost dat afară, nu o știm. Atâta însă știm, că după-ce a fost dat afară s'au auzit strigând »*eljen*«, dar' nu se știe la a cui adresă.

Un participant.

Pilde frumoase.

Silva, 30 Septemvrie n. 1900.

O adevărată zi de bucurie fu pentru comuna noastră ziua de Sfânta Măria mică. Creștinii nostri de un timp încoace la sfatul și îndemnul preotului nostru *Isaia Popovici* și a doamnei preotease, fac frumoase colecte pentru podoaba și frumuseța casei lui D-zeu. Darurile și jertfele aduse sfintei bisericiei noastre se urocă la mii de florini și ele se țin lanț unele de altele; nu se gată una până s'a și făcut începutul pentru alta. Nu trece sârbătoare mai mare, fără a se sfinți una sau mai multe jertfe, d. e. la Nașterea Domnului se sfinți evangelia legată în catifea și un apostol, la Botezul Domnului doi prapori negri, la Învierea Domnului 12 stiharie roșii de damast de lână, la Pogorîrea Duhului Sfânt o cerime (bal-dahin) foarte frumos ajustată, eară la Nașterea Născătoarei de D-zeu, când sârbăm și hramul bisericiei, se sfinți un policantru frumos. Sfințirea s'a întemplat la vecernie în acea zi în fața unei mulțimi însemnate de popor nu numai din loc, ci și străini veniți la rugă, ba încă și conlocuitorii nostri uniți veniră o mulțime, contribuind și ei cu însemnate sume la colectele făcute.

Călătorul curios, creștinul dornic de a vedea o biserică ajustată cum se cade, poftescă la noi și se va îndrepta despre aceasta. Numele tuturor cari au contribuit cu ceva la sfânta biserică se află scrise în cartea de aur a sfintei bisericiei. Și ceea-ce este de mirat, că nu numai creștinii cu stare bună materială contribue la colecte, ci încă și oameni săraci, cari lucră la alții, se lasă pe sine flămânzi și goli, numai ca și numele lor să fie scris în cartea de aur a bisericiei, și încă nu odată, ci mai la toate colectele. Eată ce poate face buna înțelegere și iubirea câtră casa lui D-zeu. Laudă se cuvine parochului nostru *Isaia Popovici*, dar' nu mai puțină laudă se cuvine și stimatei sale soții, care alături cu dînsul îndeamnă, sfătuie, îmbărbătează cu rivnă nespūsă de mare pe creștini și femei la contribuire.

Tot asemenea laudă se cuvine episcopiei parochiale, mai virtos episcopului *Ioan Stoicanescu*, care primind a fi episcop în anul acesta, lucră cu trup cu suflet pentru trebile bisericiei și școlii, precum și episcopului *Ioan Feneșea*, un om cinstit și evlavios, care încă oste-nește mult pentru cauza bisericiei și școlii noastre.

Dee D-zeu să meargă tot așa și atunci vom ajunge la frumoase rezultate.

Un creștin.

Meseriaşii şi neguţătorii noştri.

Neguţători.

Neguţători şi meseriaşi

— în Coşteiu.

Coşteiul, comună curat românească în cercul Vêrşetului are 10 neguţători, dintre cari 9 sînt Români şi apoi o Nemţoaică. Eată cunumele acesti neguţători:

Nicolae Corcea, de origine Român din loc, neguţător de manufactură, galanterie, bumbăcărie, băcănie şi diferite mărfuri din alte branşe de lipsă pentru săteni, are trafică de tutun şi măcelărie.

Lazăr Petruşiu, Român din loc, neguţător de manufactură, galanterie, băcănie şi diferite mărfuri din diferite branşe şi trafică.

Toma Meogan, Român din loc, neguţător de manufactură, galanterie bumbăcărie şi diferite articole pentru săteni, are trafică şi cărcimă.

Simion Ureche, Român din loc, neguţător de manufactură galanterie, bumbăcărie, băcănie şi diferite specialităţi de mărfuri trebuincoase sătenilor, are şi trafică de tutun.

Traian Georgescu, Român venit în comună, neguţător de manufactură, galanterie, băcănie şi tot felul de articole trebuincoase pentru săteni.

George Popovici, Român din loc, neguţător de manufactură, galanterie, băcănie şi diferite articole din alte branşe, are trafică de tutun şi birt.

Petru Meogan, român din loc, neguţător de băcănie şi diferite mărunchişuri, are trafică de tutun şi birt.

Meila Miloia, Român din loc, neguţător de diferite specialităţi de mărfuri, cele mai necesare pentru săteni, are şi trafică de tutun.

Maxim Dobroi, Român din loc, neguţător de diferite articole, ca manufactură, băcănie, tutun şi beuturi spirtoase.

Comerţul, după cum se vede, în Coşteiu este mai tot în mîna Românilor, din 10 neguţători, singură o neguţătoare este de altă naţionalitate (germană). Mersul comerţului devine din zi în zi mai anevoios, din cauza concurenţei ce îl face Vêrşetul, fiind aproape de comună (12—13 chilom.) Rêul cel mai mare este invidia ce domneşte între neguţători şi în astfel de măsură, încât nu poate fi vorba de prietenie între doi neguţători; din care cauză nu se poate face nimic comun pentru a se îndrepta rêul.

Mărfurile se procură din Vêrşet, Timişoara, Oraviţa, Biserica-albă şi din alte centre.

Meseriaşii sînt în număr de 23 cu licenţă şi anume: 8 fauri, 8 rotari, 3 cojocari, 1 croitor, 1 măsar, 1 zidar şi un cuţitar.

Numele faurilor este: *Ioan Balica, Dimitrie Bugaru, Chirilă Nicola, Teodor Rêu, Vasilie Dobroi, Pavel Petrică, Ioan Belea şi Ioan Petruşiu.*

Rotari: *Ilia Pitie, Sima Trăică, Paia Almăjanu, Pavel Drăghici, Nistor Novac, Sima Ţernilă, Vasilie Radisov şi Chirilă Pauta.*

Cojocari: *Vasilie Neda, Mihail Neda şi Pavel Stancovici.*

Croitor: *Ilia Martinescu.*

Măsar: *Petru Petrovici.*

Zidar: *Maxim Dobroi.*

Cuţitar: *Vichentie Micu.*

Pe lângă meseriaşii acestia, sînt un număr foarte mare de meseriaşi fără licenţă, din care amintesc mai 2 fauri, 1 rotar, 4 cojocari, 2 brutari, 2 mäsari şi mai mulţi zidari; sînt 2 barbieri şi un brutar.

Luând în considerare şi pe neguţătorii cari se ocupă cu măcelăria, în total sînt 6 măcelării.

Luând în total pe meseriaşii din Coşteiu, îi aflăm pe toţi Români, afară de cei 2 barbieri şi brutarul, cari sînt de naţionalitate Nemţi. Mersul afacerilor meseriaşilor ar fi bun, cu excepţiune de câţiva leneşi şi de câţiva viţioşi. Vorbind în general despre meseriaşii din Coşteiu, rêul cel mai mare este că sînt foarte slabi cărturari

Unul dintre neguţători.

Trebuinţe de-ale meseriaşilor şi comercianţilor noştri.

Comerciantul din *Băiţa, I. Săcărean* are lipsă de un învăţăcel (inaş) în boltă. Băiatul se fie de 14—15 ani, se aibă barem o clasă gimn. sau reală, se fie din familie bună. Băiatul se primeşte pe 4 ani, provăzut cu toate cele. A se adresa dlui Ioan Săcărean în Băiţa (Boicza, Hunyadmegye).

PARTEA ECONOMICĂ.

Tovărăşiiile economice.

Unde-'i unul nu-'i putere
La nevoi şi la durere,
Unde-'s doi puterea creşte
Şi duşmanul nu sporeşte.

Alexandri.

Rêsunetul cuvintelor de mai sus, ne vine totdeauna în minte, când ne gândim la aceea, că un om singur, de cele mai multe-ori, nu e în stare de a-'şi săvêrşi lucrurile sale cum se cade. De aceea şi Înaltul Ziditor, după-ce a făcut pe Adam a zis, că »nu e bine să fie omul singur, ci să-'i facem lui o soţie, care să-'l poată ajuta şi la bine şi la rău,« şi astfel a făcut pe Eva.

În modul acesta ni-se înfăţişează prima familie, dela care ştim, că se trage întreg neamul omenesc. Dar' la început trebuinţele şi lipsele omului şi ale familiei lui erau de tot mărginite, şi astfel el 'şi-le putea împăca şi numai singur sau cu ajutorul membrilor din familia sa, după cum 'şi-le mai acopere şi astăzi oamenii sălbatici şi nomazi, cari adecă n'au locuinţă statornică, ci se mută dintr'un loc într'altul.

Îndată-ce însă omul nomad a simţit trebuinţa de a se aşeza stabil într'un loc, făcându-'şi case şi alte zidiri economice, s'a văzut silit a se însoji şi întovărăşi cu mai mulţi laolaltă, ca cu puteri unite să-'şi poată duce în deplinire mai cu succes, nu numai lucrările sale, ci să se poată apăra în cas de lipsă şi în contra năvălirilor duşmane. Astfel s'au format satele, oraşele şi cetăţile dintr'un stat.

Să ne închipuim un om singur, sau fie chiar şi cu familia lui, aruncat de soarte într'un loc pustiu. Oare putè-'şi-le-ar el acoperi toate trebuinţele vieţii sale aşa bine şi uşor, precum 'şi-le acopere în societatea altor oameni? — Nici-decum! fiindcă în cazul acesta el ar trebui să lucre un timp anumit, numai pentru ca să-'şi poată face uneltele de casă şi vasele de bucătărie, ear' alt timp pentru pregătirea hainelor, a încălţămintelor şi aşa mai departe.

În societatea omului civilizat lucrul se împarte şi fiecare are să săvêrşească numai un fel de lucru, pe care-'l şi ştie şi pricepe mai bine şi cătră care se simte şi oare-cum mai atras. Astfel vedem pe unii lucrând pământul, pentru-ca să poată creşte bucate din el, ear' pe alţii îi vedem mijlocind schimbarea produselor, după-cum o fac aceasta neguţătorii.

Vedem mai departe, că nu numai pe la oraşe, ci chiar şi pe la sate printre plugari, se aşează unii oameni, cari nu se ocupă cu lucrarea pământului şi cu creşterea vitelor, ci trăesc numai după meseria lor. Astfel de oameni apoi, într'un mod sau altul devin şi ei de neapărată trebuinţă pentru societatea omenească, precum sînt: rotarii, faurii, mäsarii, zidarii şi alţii, pe lângă cari se mai simte şi trebuinţa de preoţi, învăţători, notari, judecători, diregători, neguţători, cărcimari ş. a.

Din cele espuse până aci se poate vedè, că fiecare clasă a societăţii omeneşti mai are trebuinţă şi de alte clase de oameni, cu cari să se poată ajuta împrumutat. Plugarul de pildă are lipsă de fauri, rotari ş. a., cari să-'i facă şi direagă uneltele lui economice, sau să-'i schimbe produsele lui economice ş. a., tot aşa lipsă au şi celelalte clase ale societăţii de plugar, dela care să-'şi poată cumpăra bucatele şi celelalte mijloace de train.

Înainte de asta numai cu 40—50 de ani, plugarii de pe la noi nu aveau lipsă de atâtea unelte economice ca astăzi, de oare-ce atunci se ara şi grăpa pământul numai cu pluguri şi grape de lemn, aveau carèle neferecate, săpau numai cu sapa de mână şi pe mulţi îi cuprindeau mirarea, când auziau dela câte un ostaş bătrân venit de prin Germania sau Francia, că pe acolo sînt pluguri cu grape întregi de fer, carè ferecate, maşini pentru sămănatul şi săpatul cucuruzului, pentru cosit, secerat, îmblătit, vânturat, sămănatul grăului ş. a.

Astăzi am ajuns, ca să vedem introduse maşinile şi uneltele numite chiar şi de cătră plugarii cu mai puţin pământ, de oare-ce şi acestia au simţit trebuinţa de a-'şi cumpăra pluguri de fer, de a-'şi fereca carèle, de a-'şi cumpăra maşini pentru sămănatul şi săpatul cucuruzului ş. a. Şi fiindcă toate acestea au costat bani mai mulţi ca cele vechi, astfel s'a văzut silit şi micul plugar de a se opinti tot mai mult ca în trecut, ca pe lângă alte cheltueli economice, să poată scoate din pământ încă şi preţul acelor unelte atât de bune şi spornice pentru lucrarea pământului.

Mulţumită acestor unelte şi maşini spornice de lucru, cei mai mulţi din plu-

garii nostri au ajuns astăzi ca să poată produce de două-ori mai mult, ca cum se producea înainte cu 40—50 de ani. Așa putem vedea acum și pe micul plugar cultivând cu ajutorul mașinilor pentru sămănatul și săpatul cucuruzului dela 8—10 caré de cucuruz pe an și încă unii numai cu ajutorul membrilor familiilor lor, pe când până nu erau mașinile numite, abia puteau produce și cei mai bogați atâta. De aceea apoi se și zicea atunci despre asemenea plugari, »că cu lucrătorii adună, dar' cu aceia și mănâncă cele adunate«.

Mașinile pentru sămănatul și săpatul cucuruzului, plugurile de fer și celelalte unele mai mărunte nu sînt așa scumpe ca să nu 'și-le poată procura și singuraticii plugari. Cele pentru sămănatul grăului și îmblătit, fiind însă mai scumpe nu se pot procura decât de către proprietarii mai mari sau și de către cei mai mici, însoțindu-se mai mulți la olaltă.

Mașinile de îmblătit și trierele, ce-i drept, se pot procura și de către singuraticii economi, de oare-ce cu acelea se poate lucra timp mai îndelungat și astfel proprietarii lor, nu numai că se poate despăgubi de prețul depus în ele, ci în tot anul poate să-i mai rămână și un câștig oare-care.

Nu tot așa stă lucrul însă cu mașinile pentru sămănatul grăului! Acestea fiind mai scumpe, micul plugar nu 'și-le poate procura, deși ar avea și el lipsă de ele în tot anul, ear' ca să le procureze oameni singuratici încă nu se prea plătește, fiindcă sămănatul se face deodată și în decurs de câte-o săptămână, sau cel mult două, ear' după aceea nu mai are ce face cu mașina până earăși în anul următor. Dar' fiindcă cu aceste mașini se cruță mai jumătate din sămăntă, ba și holdele se fac mai frumoase, mai mari în spic și la bon, așa introducerea lor încă este neapărată trebuință și pentru economiile mai mici.

Tot de așa mare trebuință sînt în economiile mai mici mașinile pentru tăiatul paielor, cu cari s'a adevărit, că se cruță foarte mult fân, a cărui lipsă încă se simte din an în an tot mai tare.

Așa stînd lucrul, vor înțelege foarte ușor iubiiții nostri cetitori, pentru-ce am pus în fruntea acestui articol cuvintele: »unde-i unul nu-i putere« ș. c. l., vor înțelege, că trebuie să se însoțească câte doi și mai mulți la olaltă, pentru-ca să 'și poată procura mașinile neapărat de lipsă, pentru economia câmpului și a vitelor, ca astfel ceea-ce unul singur nu e în stare să facă, să poată face câte doi sau mai mulți la olaltă »cu puteri unite«.

Spre scopul acesta legea și îngăduie, ca economii din țeară să se poată însoți în anumite »tovărășii agricole«, pe lângă anumite statute aprobate de stăpînire. Membrii acestor tovarășii plătesc odată pentru totdeauna o taxă fundamentală de 20 coroane și câte 2 coroane taxă de înscriere, ca și la înființarea însoțirilor Raiffeisen. Suma din urmă se adăogea la fondul de reserve. Membrii tovarășiei au apoi dreptul de a pute folosi în cîinste toate mașinile societății. Pe unele locuri tovarășiiile acestea mai primesc și câte un ajutor dela comitat în fiecare an, din care asemenea se pot procura anumite mașini, semințe sau alte unelte economice.

Tovărășiile numite se conduc de către un președinte, vicepreședinte, casar, secretar, inspector de mașini și încă alți doi membri, cari se aleg din sînul lor pe un timp de câte trei ani. Pentru înființarea unei tovarășii de acestea se recer cel puțin 12 membri. Când acestia nu mai voesc să susțină societatea, aceasta se poate desființa de către tribunal, care pune apoi mașinile și celelalte unelte ale ei în lichidare (vînzare). La stăruința »Reuniunii economice«, în comitatul Sibiului s'au înființat mai multe tovarășii de acestea și după-cum am aflat, acelea au o înfrîntă foarte însemnată asupra mersului economic din comunele respective. De aceea atragem luarea aminte și a altor plugari asupra acestor tovarășii, sfătuiindu-i cu tot adinsul, ca pe unde numai pot și-i iartă împrejurările locale, să înființeze nesmintit asemenea tovarășii, de oare-ce acelea sînt de un folos neprețuit pentru economia de câmp și vite.

Ioan Georgescu.

Locuința omului.

III.

Cum să ne facem locuința?

La această întrebare par'că ved pe fiecare răspunzînd: »Aș ști eu cum să 'mi-o fac, numai să am modru«. Da, e așa și nu-i așa.

Că unul 'și-ar face-o, să poată, ca a nănașu-so, altul ca a primarului, altul ce cea parochială. Dar' sînt prea puțini cari se socot, chiar avînd ceva modru, că nu toate casele cele pompoase sînt și în adevăr sănătoase și potrivite modului seu de vieață. Și de aci, din acaastă nesocotință urmează multe rele pentru oamenii nostri. Așa de ex. am pus seamă că cine face o casă nouă nu ia mult în socotință cum îi stă grădina, ci o pune pe chibsuite, și când e gata vede că-i cu dosul cătră soare, încât numai după ameazi are lumină destulă în ea; ori că atunci vede că ar fi trebuit mai ridicată puțin, că toată tina-i întră 'n tindă, ear' în casă toate 'i-se mucezesc de jilăvală; ori că după casă a rămas prea mult loc și pe dinaintea casei de abia poate intra cu carul încărcat. Trebuie pricepere și la așezarea unei case, dacă-i vorba să fie și bună și sănătoasă și frumoasă. Deci când facem o casă nouă, să luăm în socotință următoarele:

1. Să o punem cu fața cătră răsărit ori cătră mează-zî. Să nu ne uităm că a vecinului nu e așa, nu, vecinul a făcut-o cum a știut el, ear' noi să o facem cum se aduce mai bine. Că nu-i cel lucru mare. Nu ne vine mai scumpă că o vom face cu fața de cătră soare, decât atunci când o facem cu fața în umbră. Ear' folosul nimenea nu-l poate socoti. Casa făcută cu fața spre soare e mai sbicită, mai călduroasă, mai luminoasă, se poate aerisi mai lesne, deci e mai sănătoasă. De ce dară să ne facem pe speșele noastre o casă nesănătoasă, când tot cu acei bani putem face una sănătoasă?

2. Cât numai putem, să o facem bine ridicată. Prin aceasta va fi cu atât mai scutită de umezeală. Că nimic nu-i mai nesănătos și neplăcut ca o locuință jilavă. Acolo ni-se mucezesc toate cele: mobile, haine, vase, mîncări. Locuința jilavă este cuibul multor morburi, de care nu este medic să ne scape: mătreci, oftică, scorbut, ș. a.

3. Cât numai ne stă în putință locuința să o facem destul de mare, lungă, largă și înaltă. Cu cât este mai spațioasă (încăpătoare),

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trimbișoniu.

IV. Isbânda.

(Urmare).

O deosebită plăcere și atragere avea Linu cătră oi, el știa năravul și lipsa fiecăreia, era totdeauna în jurul lor și ele trăgeau cătră Linu cum trag puii cătră clocă, că greu să depărtau de el.

Oile, fluierul și o cărticea de versuri erau ocupațiunea zilnică a lui Linu, o cărticică pe care o cumpăraseră nu de mult dela oraș, fiindcă aflase în ea multe versuri cari îi plăceau inimii sale; nu a cumpărat numai una, ci două, una pentru sine și una pentru Florica.

Succesul asentării, care era să fie cât de îngrabă, nu-l supăra pe Linu, era convins pe deplin că precum în două rînduri 'i-au fost primite lăcrămășiile, vor fi primite și acum și va veni timpul care-i va arăta cum se deschide vieața.

Își făcea Linu judecata, că tocmai să-l înroleze la miliție, tatăl-seu, deși cu necaz, totuși se va pute susține în timpul cât va fi el dus la arme, ear' din el se va alege un soldat de care are lipsă Împăratul. Știa binișor carte, era deștept la minte și nu-i era teamă că la miliție va rămâne înderept, cătră cei mai mari știa să fie cu ascultare, auzise că și în miliție soldații au școală, deci spera că va fi ales între alții.

Tot cugetul și sufletul era la Florica. Îl durea inima, că atunci ar trebui să o lase, n'avea însă ce face, dacă îl strigă Împăratul trebuie să se ducă, ear' pentru Florica se mîngăia cu gândul, că dacă întră adevăr îl iubește precum îi spune, nu se va mărita după altul, ear' dacă nu-l iubește tot n'are să fie a lui și atunci de giaba se topește.

Așa cugeta Linu, așa vorbește tot junele de Român în timpul când Împăratul își alege feciorii. Bucuros aleargă sub steagul împărătesc când sînt che-

mași și se duc acolo unde-i mână, căci așa știu, ou auzit dela moși-strămoșii lor.

Nu se gîndesc mult la ce lasă acasă, vorba Împăratului e sfîntă, pentru ea trebuie să se despartă multe inimi încătușate.

Intre aceste, timpul își căuta de cale, zilele treceau unele după altele.

Crâșnicul avea multe căi pe la solgăbirău. Când se întorcea acasă, își făcea cruci, da din cap și vorbea cu sine singur vorbe înțelese și neînțelese, și nu observa că alții încă își fac cruci, muierile scupă în sîn și se miră de ce face el.

Ajunsese în așa stare, încât și cei mai deaproape ai lui se îndoiu că e cu mintea la loc, căci numai nebunii vorbesc singuri, își fac cruci, dau din cap și strigă ca Iuda: bani! bani!

Singur Todor era voios și nu-'și încăpea în piele. De fericirea cea mare pe care o spera, nu bea acasă, ci se ducea la cărcimă și arăta oamenilor că el

cu atât aerul nu s'a strica așa curând în ea. Unii, chiar având modru, nu-și fac casele destul de încăpătoare, sub cuvânt că se încălzesc greu, că mănâncă multe lemne ș. a. Dar' rău fac. Cu deosebire economii noștri au lipsă de locuințe foarte încăpătoare, că ei au multe de toate de ținut în casă, mai ales în timpul iernii.

4. Să nu fie prea apropiată de casa vecinului ori de alte clădiri, ca la cas de un foc mare, să fie mai ușor de apărat, ori cel puțin de scos din ea câte ceva.

5. Dacă numai se poate, între casă și celelalte clădiri să facem fântâna. Prin aceea curtea dinaintea casei se ține mai curată, că vitele, când merg la apă, n'au să vină pe acolo. Și, curate fiind curtea, nu ducem în casă pe picioare atâta tină și deci casa o putem păstra mai curată și prin aceea mai sănătoasă.

Dar' vorba vorbe scoate: din ce material se ne clădim locuințele?

Aceasta atiră de puterea omului. Dacă cineva e în stare mai bună, își va face locuința din material mai bun, mai scump; dacă nu prea este în stare bună, și o va face din ce-i vine mai ieftin. Afară de aceea: unele ținuturi sunt avute de lemne; acolo vezi bine că de lemn vor face locuințele, că le vin mult mai ieftine și făcute bine, sunt cele mai sănătoase că sunt mai sbicite decât cele făcute din alt material; alte ținuturi sunt avute de piatră, dar' sunt sărace în lemn. Acolo, vezi bine, ar fi daună să lăsăm piatra nefolosită și să cumpărăm lemn scump cine știe de pe unde. Sunt apoi ținuturi sărace și în lemn și în piatră, cum sunt unele părți ale Câmpiei. Acolo trebuie se facem piatră măiestrită, trebuie să facem cărămidă. Dar' omul sărac cu ce să ardă cărămida? Deci fac bieții oameni cărămida și o pun de se uscă la soare și o folosesc la facerea păreților așa ne arsă, sub nume de vaioage. Unii nu fac nici atâta, ci construiesc păreții din lutul cleios mestecat cu multă pleavă, pun niște grinduțe, ceva cornișori și lăturele și o acoper cu paie ori cu trestie, de care este multă pe acele locuri. Adecă fac bieții oameni cum pot, nu cum ar voi.

Acum se ne punem întrebarea, din ce material se-și facă casa, cel-ce poate alege, cel-ce are cu ce?

De sigur că mai trainice, mai frumoase și mai sigure în contra focului sunt cele de piatră, cărămidă, vaioage ori din pământ.

deși bea în toată ziua, totuși are bani. Ba spunea și cu gura, că el cu lingura să mănânce banii totuși nu-i dată.

Această purtare a lui Todor o vedea și auzia lumea, o vedeau și auziau fetele și tătânii lor, între aceștia cel mai de aproape interesat era Pătruț Preda, tatăl Floricii.

S'a schimbat Pătruț Preda omul nostru, nu era voios și glumeț cum era înainte, viitorul Floricii îl pusese pe gânduri. Da! căci era tată, avea o fată la care veniseră pețitori și e mare întrebare și batere de minte a alege soț cu care fata să se ferească.

Avea și Pătruț Preda ochi, urechi și minte ca ceealaltă lume, de unde putea cunoaște și pricepe cauza pentru care Florica nu a vrut să meargă de soție lui Todor. Lumea încă nu avea ce lucra, începuse a vorbi pe ici pe colea că Florica cea frumoasă nu alege avuție ca să o mănânce cu chiu și cu suspin, ci alege ochi frumoși și om har-

Dar' mai sănătoase sunt cele pe lemn, cu deosebire de lemn de brad ori molid; după ele urmează cele de cărămidă, apoi cele de piatră, după aceea cele de vaioage și mai puțin sănătoase sunt cele de pământ și cele de grădele, care sunt și cele mai slabe totodată.

Bine ar fi deci dacă fiecare s'ar năzui să-și facă locuința cât numai se poate de potrivită traiului său și de sănătoasă. Cine are modru, și-o va face mai mare, mai scumpă; cel mai sărac și-o va face după a lui putere, dar' lipsită de lumina soarelui să nu o facă. Că soarele are atâta putere binefăcătoare asupra omului (ca și asupra tuturor făpturilor) cât popoarele l'au numit sfânt.

Chiar și poporul nostru ține că soarele e sfânt, că altcum dimineța când se scoală nu s'ar înturna cu fața spre răsărit și nu ar rosti vorbele: »Sfânt răsărit de soare ajută-mi!». Și încă aceste vorbe le rostește făcându-și cruce!

Drept aceea: De ne facem căsuța ori chiar bordeiul cât de mic, cât de sărăcăcios să ni-l facem, se știm că e al nostru, să nu umblăm ca bieții țigani cu cortul dintr'un loc într'altul. De ni-l-am face chiar pe o coastă starpă, chiar în fundul hotarului, să știm că-i al nostru. Și: ori-unde ni-l-am face, pompos ori sărăcăcios, să nu-l lipsim de lumina binefăcătoare a soarelui. (Va urma).

Esposiție de vite în Mercurea.

Mercurea, 24 Sept. 1900.

În conformitate cu programul de lucru, stabilit de comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«, pentru aranjarea esposiției de vite împreună cu distribuire de premii în bani, pentru a. c. s'a ales opidul nostru Mercurea. În acest respect părintele protopresbiter dl Ioan Droc, însărcinat din partea comitetului central al Reuniunii noastre agricole cu organizarea afacerilor ținătoare de esposiție, a convocat pe 8/21 Septembrie c. o conferință a fruntașilor economi și inteligenți din loc și din comunele vecine, cărora supunând afacerea, au luat următoarele hotărâri:

Esposiția să se țină la 4 Noembrie n. c. pe locul numit »tirgul de vite« sau la cas de timp nefavorabil sub șopul dela ospătăria »La pomul verde«. Pentru pregătirea tuturor lucrurilor s'a con-

stituit un comitet aranjator local, constând din domni: Ioan Droc, protopresbiter totodată president; Nicolae Simulescu, inv. totodată secretar; George Munteanu, Daniil Stroia, Ioan Nicoară, Ioan Dăian, Ioan I. Heljiu, Nicolae Albu, Ioan Câmpian și Nicolae Presăcan.

La esposiție vor fi admise vitele locuitorilor din următoarele comune aparținătoare cercului pretorial al Mercurei: Mercurea, Poiana, Rod, Dobârca, Apoldul-de-sus și de jos, Ludoș, Gârbova, Reciu și Cârpeniș.

Pentru compunerea juriului s'au propus din Mercurea 5 persoane, din Apoldul-de-sus 3 persoane, din Ludoș 3 persoane etc. etc.

Comitetul aranjator local, ce este a se întregi ulterior cu câte 2-3 fruntași din fiecare comună admisă, a luat angajamentul de a lucra din răspuțeri, ca esposiția din Mercurea să nu rămână întru nimic îndărătul celor anterioare aranjate de harnica noastră Reuniune economică. Un econom.

SFATURI.

Tămăduirea ranelor dela genunchii cailor.

Dacă un cal cade pe genunchi, poate să-i erepe pielea și să capete o re-care rană. În asemenea casuri ducem calul rănit în grajd și vârsăm pe genunchul rănit, cam două vedre de apă rece, fără a freca rana făcută. După aceea luăm un petec de postav și apăsăm mereu pe rană până când aceasta s'a svântat bine, apoi punem, niște scame de bumbac și legăm rana cu un postav de flanel. În starea aceasta se lasă legătura în decurs de trei zile, până când s'a prins ceva scoarță. Atunci se scoate calul din grajd și se preumblă puțin în pas, ca să se plesnească scoarța cea fragedă, apoi pe scamele vechi să mai pun altele proaspete și se bagă din nou. După două săptămâni se desleagă legătura, sub care se poate vedea apoi că rana e deplin vindecată și a început a crește și părul pe aceea. Acest mijloc de tămăduire este atât de simplu, încât fiecare econom îl poate cerca.

nic și zdravăn cu minte bărbătească și cu fire așezată.

Pătruț Preda auzia aceste vorbe și par'că nu le credea, dar' văzând cu ochii că Florica în horă joacă totdeauna bucuros cu Linu, ear' Linu tractează cu Florica ca și cu oul roșu, n'avea ce face, da din umeri și trebuia să creadă baremi atâta că vorbele nu sunt de totului tot mincinoase, că Linu zău are pentru ce să-i fie drag de Florica, apoi nici Florica n'are rău gust de ales.

O luptă mare curgea în inima lui Pătruț Preda, două figuri erau imaginate în sufletul lui, și era mare batere de cap a alege dintre aceste două figuri care să se întipărească și care să dispară.

O figură era Linu, alta era — Todor. De un timp încoace se pare că lupta se apropie de sfârșit.

O figură să răcește și întuneacă, ceealaltă să încălzește și luminează.

Cu toate acestea lupta nu era decisă, Pătruț Preda nu era încă hotărât

cu sine, nu știa nici el ce va să urmeze.

— Eu aș fi pe lângă Todor, — se cugeta Pătruț Preda, — căci e avut și cu stare bună, pe când Linu, e sărac sărac; însă știu că Florica nu iubește pe Todor, mintea ei stă la Linu aceasta o am auzit și priceput-o. Dar' ear' mă întorc, Todor tocmai pentru că e avut e și îngâmfat și măreț, ear' Linu e blând și bun; Todor e leneș de șapte sate, Linu e sîrguincios cum numai se poate; Todor e moale și fără socoteală, Linu e sprinten ca piperul; Todor ar cugeta că el mă ferește, Linu din contră că eu îl fericesc. O fi! o fi! va avea drept și Florica. În urmă ce plătește avuția crâșnicului pe lângă năravurile rele? Avuția astăzi este, mâne trece și se duce, dar' năravul din fire n'are leuire. Mâne poimâne și feciorul lui va ajunge ca crâșnicul, de care să spicoșează oamenii și tremură copiii când îl ved. Linu e umilit și blând, tăcut și plăcut, un suflet bun de om care plătește o comoară

Știri economice.

Roada în Câmpie. Din *Tritiul-de-sus* (Câmpia Ardealului) ni-se scrie, că anul acesta roada câmpului a fost indestulitoare; cucuruz este mult și bun. Oamenii s'au apucat de culesul cucuruzului; sēmēna n'au putut din pricina secetei.

Ni-se mai scrie apoi, că pe lângă boala de porci, bântue și boala între galițe. La unii le-au perit toate galițele, nici baremi un puiu nu le-a rămas.

Școala comercială din Giurgiu. Primim următoarele: Domnul ministru al cultelor și instrucțiunii publice, autorizând înființarea unei școli comerciale în localitate, am onoare a vă face cunoscut că inaugurarea ei va avē loc în ziua de 21 Septemvrie, orele 10 și jumătate a. m., în localul gimnasiului și totodată vă rog să binevoiți a onora această solemnitate cu prezența domniei-voastre.

Binevoiți a primi încredințarea prea distinsei mele stime. Director: *N. Droc Barcian.*

Scumpirea cărbunilor de peatră. După datele cele mai noue, cărbunii s'au scumpit anul acesta în mod simțitor. Ansă la aceasta a dat ridicarea prețurilor cărbunilor din Prusia, după cari și băile noastre au urcat prețurile. Deosebirea între prețul din anii trecuți și anul acesta sē urcă dela o coroană, până la o coroană și 70 bani, la maja metrică.

Școala de artă ceramică din Tirgu-Jiu. Se aduce la cunoștința generală, că s'a înființat în orașul T.-Jiu, România, cu autorisația și subvenția onor. minister al instrucțiunii publice o școală de artă ceramică (olărie artistică, porțelanărie, pictură și sculptură). Școala va cuprinde două secțiuni: a) secția elementară; b) secția artistică.

În cea dintâi se primesc școlari absolvenți ai școlii primare, precum și cu una sau două clase secundare. În secția artistică se primesc numai absolvenți a 4 clase secundare și excepțional cu 3 clase secundare, cari posed un talent vedit în desemn. *Cursul secției elementare va dura 3 ani, a celei artistice 2—3 ani.*

întreagă. Dacă Floricii i-e drag de Linu și nu va ajunge bine, mie n'are sē-mi bage vină, ea are sē plângă...

E înspre seara de Sân-Georgiu. Toate fetele mai de ceva se adună la isvorul zinei din fundul grădinii lui Pētruț Preda, sē împletească cununi de floricele și sē lege buchete pentru a doua zi de mână.

Cununile de floricele erau destinate pe pālăriile flăcăilor cari le jucau în sērbătoarea de mână, ear' buchetele se legau de chitoarea cămeșilor și atirnau pe pieptul drăgălaș al fetelor.

Era lucru curat ca lumina, știa fiecare, că fiecare fată numai o cunună împletea și aceea o trimitea pe cineva încrezut aceluia, cătră care trăgea inima sa, se înțelegea deci de sine, că fiecare fată în timpul care împletea la cununa sa, se uita chiorș la lucrul mânilor celorlalte fete și se nisuia sē-și însemne fiecare semn ce se putea distinge, ca sē poată cunoaște pe a cui pālărie ajunge, cătră care fecior îi trag gândurile.

Doritorii de a întra în această școală se pot înscrie la direcțiunea gimnasiului din T.-Jiu, de unde se pot lua și informațiunile necesare până cel mult la 1 Octomvrie a. c. Numărul locurilor disponibile fiind limitat, doritorii sē grăbească cu înscrierea. Corpul profesoral e compus din d-nii: A. Diaconovici, I. Wirnstl, I. Moisi, Ștef. Bobancu, I. Popescu-Voitēști, Ștef. Ciucianu, un măiestru ceramic și un ajutor. Pentru direcțiune: I. Moisi, directorul gimnasiului din T.-Jiu. A. Diaconovici, inginer șef al județului Gorj.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

Abonent nr. 4607. Pentru a putē face societatea dela Reșița aceea despre ce ne scrii, trebuie sē aibă ântâiu îngăduință dela stăpânire. Stăpânirea nu poate sē-i deē îngăduință înainte de a întreba pe toți cei interesați, așadar: comuna sau comunele prin cari trece apa, comunitatea de avere, erarul etc. Dacă majoritatea dintre cei interesați e învoită, stăpânirea îi va da îngăduință. De aceea, puneți-vē în înțelegere toate comunele interesate și rugați comunitatea de avere sē vē apere ea interesele.

PARTEA ȘCOLARĂ-LITERARĂ

Școlile din Seliște.

Bravii noștri Selișteni pe lângă alte bune și folositoare așezăminte, ce au, pot fi mândri în locul prim de școală lor. Școala capitală gr.-or. română din Seliște, provēzută cu puteri didactice dibace și sîrguitoare, este model de școală românească. Ea este ca o stea lucitoare, care respândește puternice raze de lumină și cultură în jurul ei. Acest adevēr recunoscut l-a exprimat corpul învățătoresc în devisa actului comemorativ (de aducere aminte), făcut cu ocaziunea vizitării școlii de cătră I. P. Sa arhiepiscopul și metropolitul nostru, *Ioan Meșianu*, la 21 Maiu c.

Eată aceasta frumoasă devisă:

„Cu semnul crucei a învins Constantin-cel-Mare pe dușmanii creștinismului, cu acelaș semn școala ortodoxă română din Seliște lucră la răspândirea culturii și buneii stări morale și materiale a poporului din loc și jur.”

Despre acest adevēr sē pot încredința toți aceia, cari vor ceti *raportul general* despre starea școlii din Seliște cu sfîrșitul anului școl. trecut, publicat zilele aceste de directorul școlii *Dumitru Lăpēdat.*

Nu era fecior de luat în seamă acela care în ziua de Sf. George nu avea cunună pe pālărie, cel puțin dacă pentru ochii lumii, ca sē nu fie de ris, se făcea bolnav sau — își împletea singur o cunună.

Privirile tuturor fetelor erau îndreptate spre cununa Floricii și toate erau curioase sē știe cui o va trimite. Nu era deci mirare, dacă spre cununile altor fete nu erau îndreptate priviri toată atențiunea fiind îndreptată spre — alesul Floricii.

Adunarea fetelor o sparseră junii cari veniră sē le împraureze cu apă din isvorul Zinei; rară era fata care scăpa neudată; se întēmpla însă câte odată că și fetele foloseau bine apa din un vas vērșându-o în capul câte unui june.

Asupra Floricii nu făcū nici o impresiune plăcută cea împraurare, căci între feciori era Todor ameșit de beutură și-și da aerul de căpetenia feciorilor, ear' Linu — lipsea de astă-dată.

(Va urma).

Din acest raport sē vede nu numai starea școlii și progresele, ce ea a făcut, ci și nisuițele vrednicului corp învățătoresc de-a o ridica tot mai mult și a o ținē la înălțimea cuvenită.

Estragem din acest raport următoarele date mai însemnate:

Pe lângă școala de toate zilele corpul didactic a instruat și în școala de repetițiune economică și în școala de meseriași. Cu începutul anului școlar s'a deschis și școala *Froebeliană (asil)*. Corpul didactic s'a compus din 9 membri (6 învățători și 3 învățătoare) și o instructoră la asil.

Numărul elevilor înscriși în școala de toate zilele a fost 475; la școala de repetițiune economică 106; la școala de meseriași 121; la asil 92 copii și copile, în total deci 794.

Biblioteca școlii are 1250 opuri și 770 cor. în bani depuși. Conferențe învățătorești s'au ținut 20.

O nouă monografie.

A apărut o nouă monografie sau descriere de comună. Părintele *Const. Cothișel* a scos în tipar *monografia comunei Certege* și istoria bisericii gr.-orientale din această comună, o broșură de 62. pag. În ea se face descrierea comunei din toate punctele de vedere, după-cum arată cuprinsul cărții, care e următorul:

Posiția și numirea, Împărțirea comunei, Drumurile, Casele de locuință, Clădiri publice și întocmiri industriale, Mărimea și împărțirea hotarului, Munții și văile, pădurile și pășunatul, Clima, Productele, Vitele, Trecutul și organizația comunei, Poporațiunea comunei, Ocupația și portul, Istoria bisericii greco-orientale române până la anul 1850, Dela 1850 până în prezent, Starea prezentă.

Este vrednic de laudă dl *Const. Cothișel* pentru lucrarea sa. Constatând aceste, întrebăm, că n'ar putē compune fiecare preot câte o astfel de monografie a comunei sale?

Glumă ilustrată.



Mama. (Cătră băiatul seu mai mare). Și spui *Georgiță*, că învățatorul te-a laudat pentru purtarea ta bună?

Georgiță. Da, mamă, și a zis sē cer ori-și-ce, că-mi va da, numai sē mă port bine?

Mama. Și tu ce ai cerut?

Georgiță. Am cerut sē-mi deē *vacanță pe trei ani...*

CRONICĂ.

Liturgie comemorativă la sate.

Ni-se scrie: Duminecă, în 7 Oct. n. am avut mulțumirea să asist la o înălțătoare sârbare bisericască în Ghijasa-de-sus, comună aparținătoare politicește cottului Târnava-mare, ear' bisericeste districtului protopopesc gr.-eat. al Sibiiului. S'a celebrat adevă și aici în acea Duminecă liturgia comemorativă din incidentul iubileului de 200 ani al sf. uniri. Dl capelan din Sibiiu, Nicolau Togan, a ținut să se prezenteze în comuna sa natală, să conducă însuși acea sârbare și să vorbească poporului la acea ocasiune solemnă. Poporul, bărbați și femei, a umplut spațioasa biserică până la cel din urmă loc și de sigur își va reaminti mult timp cu plăcere acea liturgie festivă, celebrată de dl capelan cu asistența tinerului și zelosului preot local, Valeriu Stoian. Când dl capelan în cuvântarea sa rostită la înțelesul poporului, descria în colori plastice și cu exemple din trecut neamului nostru starea tristă a Românilor ardeleni înainte de unire și binefacerile mari, ce au urmat din actul unirii pentru întreg neamul românesc, lacrimi am văzut strălucind în ochii publicului asistent. În mijlocul poporului numărös am remarcat pe lângă familia dlui capelan pe toți fruntașii comunei, în frunte cu veteranul notar cercual Ioan Bela, căruia poporul de aici are să-i mulțumească în cea mai mare parte bunăstarea, ce am constatat-o. Am văzut aici un popor robust, evlavios și plin de viață, bărbați voinici ca stejarul și femei harnice și frumoase în portul lor specific, elegant și de bun gust. Comuna de peste 800 suflete e curat românească și unită dela începutul unirii; locuitorii ei sânt economi de o rară hârnicie. Numai în anii trecuți au cumpărat o frumoasă proprietate nemeșească cu peste 9000 fl., mărindu-și astfel isvorul de bunăstare. Au o biserică mare de zid, înzestrată și înfrumusețată, cum numai rar poți vedea la sate o biserică românească, mulțumită zelosului preot, care nu numai în cele bisericesti este la culme, ci și în cele economice este o pildă viuă, urmată de popor cu drag. Au școală corăspunzătoare de zid, provăzută cu învățător tiner și casă și supraedificate parohiale, cari ar face cinstie ori-cărui sat românesc.

Lucruri bune și frumoase am constatat aici și m'am bucurat, cum cred, că de progresul unei comune de ale noastre, trebuie să se bucure ori-ce Român de bun simț, și apoi meritele progresului e bine să se știe cui revin.

Un călător.

De ale „Asociațiunii“. Adunarea generală a „Asociațiunii“, ce s'a ținut în est-an la Băile Herculane, se poate număra între cele mai succese. Festivitățile și excursiunea pe Dunăre, aranjate din această ocașiune, nu au lăsat nimic de dorit. Nu mai puțin mulțumitor este și rezultatul material; sumele seminate și încassate fac 4629.50 coroane. În special: a semnat d-nul *Patriciu Barbu*, avocat în Reghin, 2000 cor. pentru Casa națională; s'a înscris membru fondator (cu 400 cor.) dl *Atanasie Cimponeriu*, jude de tablă i. p. în Budapesta, și membri pe viață (200 cor.) d-nii *Ilie Curescu*, president al comunității de avere în Caransebeș *Dr. Aurel Novac*, avocat în Biserica-albă și *Dr. George Vuia*, medic curant în Băile Herculane; s'au mai înscris și 42 membri ordinari. Dela festivități a rezultat pentru scopurile „Asociațiunii“ nu mai puțin decât 871,50 coroane. Acest rezultat frumos este o dovadă nouă pentru avântul înalt al adunărilor noastre

culturale, avânt constatat de dl Iosif Vulcan, presidentul „Societății pentru teatru român“.

Alegere. Marți (2 Octomvrie n.) s'a săvârșit alegerea de vicenotar comunal în Poiana; dintre cei patru candidați totalitatea voturilor a obținut-o *Emiliu C. T. Lupanu*.

Hymen. Dl *Augustin Marcu*, cleric abs. și d-șoara *Eufemia Barbu*, nepoata doamnei Eufemia Dr. Kajan, în Roșia-montană, fidanțați.

— *Dr. George Ciuta* (Turda) și *Maria Bologa* (Rebrișoara) și-au sărbăt cununia Joi, în 28 Septemvrie (11 Oct.) a. c., la orele 4 p. m., în biserica gr.-or. din Turda.

Foc în Bungard. Mercuri, în 3 c. n. la ameazi, șura primarului din Bungard, aflătoare în mijlocul comunei, a fost cuprinsă de flacări. Locuitorii în cea mai mare parte erau la câmp la culesul porumbului; cu toate acestea focul iute a fost stîns — mulțumită iscusinței pompierilor bungărzeni, — și a fost oprit în depărtare de abia 4—5 pași de jirezi de paie de șopruri și clăi de fân, așa încât i-a pus în mirare și pe pompierii sibieni, la a căror sosire focul era potolit de tot.

Pompierii din Bungard, sub conducerea harnicului notar *Mărginean*, au arătat o disciplină și pricepere la împedecarea și stingerea focului, pe care ne-ar plăcea foarte mult să o vedem în toate comunele noastre așa de des surprinse de focuri cari aduc pe bieții țărani la cele mai triste miserii. *Coresp.*

Regulara Hârțibaciului. Trebuința de mult simțită a regulării râului *Hârțibaciu* e în curgere. Mulțime de lucrători de pe pusta Ungariei lucrează necontentit de două săptămâni încoace la lărgirea alviei. În multe locuri alvia se sapă din nou, mai cu seamă unde râul face cotituri mai mari. Poporațiunea din jurul acestui râu va fi scutită pe viitor de dese inundațiuni împreunate cu mari pagube. Regulara râului va fi terminată în toamna aceasta. Spesele sânt în sarcina comunelor mărginașe.

Știri militare. Locotenentul *Virgil Piso*, originar din Sebeșul-săsesc, împărțit până acum în reg. de inf. nr. 63, a fost transferat tot ca locotenent la institutul geografic din Viena.

† *Căpitanul Eugeniu Roșca*, originar din Sibiiu, împărțit la regimentul de infanterie nr. 37, a răposat în sanatoriul din Tuln.

Protopop în Seliște. „Telegraful Român“ publică concurs cu termen de 30 zile pentru ocuparea postului de *protopop al tractului Seliște*. Emulamentele împreunate cu acest post sânt: Venitele din parochia centrală; dotația protopresbiterală, și anume: 600 coroane din caselle parohiale și 400 coroane din fondul gen. adm. Bani de cuartir: 400 coroane (200 coroane din fondul protopresb. și 200 coroane din fondul cultural al bisericeii din Seliște).

Dela „Reuniunea sodalilor români“. Le fondul pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pentru „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu“ au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: *Nicolae Borza*, paroch, *Ana Borza* născ. Hălmagiu, *Dumitru Borza*, econ., *Istrate Borza*, econ., *George Borza*, notar (Viștea-inf.), *Nicolae Solomon*, paroch, *Maria Popian* (Porumbacul-super-răsăritean), *Dr. Ioan Nemeș*, adv., *Demetriu Comșa*, prof. sem., *Ioachim Muntean*, paroch, *Maria Muntean*, preoteasă, *Mărioara Muntean*, elevă a școlii „Asociațiunii“ cu internat și *Eugen Muntean*, student.

Concert în Sibiiu. „Reuniunea sodalilor români din Sibiiu“ invită la *concertul împreună cu teatru și joc*, ce se va aranja Duminecă, în 14 Octomvrie n. 1900, în sala cea mare dela „*Cesellschaftshaus*“ în Sibiiu. Corurile se dirijează de dl *Candid Popa*, învățător la școala de aplicațiune de pe lângă semin. „*Andreian*“. O parte a eventualului venit curat este destinată fondului pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ ore seara. Prețul de intrare: de familie (à 3 persoane) 3 cor. 60 bani, pentru domni 2 cor. (membrii Reuniunii 1 cor. 60 bani), pentru dame 1 cor. 60 bani, pentru meseriași și pentru membrii familiilor lor, dacă cumpără biletele dela cassariat în localul Reuniunii (str. Măcelarilor nr. 5) până Duminecă în 14 Oct. la orele 5 d. a., prețul de persoană 1 cor., ear' la cassă 1 cor. 60 bani, studenți și militari până la sergent-major 40 bani. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Programul:

I. Concert. 1. „*Bagă Doamne luna'n nor*“, cor mixt cu solo de bariton și bass, de T. Popoviciu. — 2. a) „*Cu respect vă salutăm*“; b) „*La o rândunelă*“, coruri de dame de I. Wiest. — 3. „*Tot 'ți-am zis mândro*“, cor bărbătesc de T. Popoviciu. — a) „*Rămâi sănătoasă*“; b) „*Mândruliță de demult*“, coruri mixte de G. Dima.

II. Teatru. „*Rusaliile*“, vodevil într'un act de *Vasile Alexandri*. Persoanele: *Domnul Ionus Galuscus*, vechilul moșiei și profesorul școlii din sat; dl *E. Bobancu*, *Tachi Răsvrătescu*, subprefect; dl *N. Ișan*, *Toader Buimăcilă*, vornic din sat; dl *N. Stoica*, *Susana*, nevasta lui *Toader*; doamna *E. Roșca*, *Vasile Veveriță*, fruntaș; dl *N. Bratu*, *George a Saftai*, țeran; dl *S. Duca*, *Un gendarm*; dl *P. Îmberuș*, *Catrina*; d-șoara *E. Călborean*, *Safta*; d-șoara *E. Grindean*, țărani, țerance. După producțiune urmează joc. Fumatul înainte de orele 10 este oprit.

Înăugurarea gimnasiului sârbesc din Neoplanta (Ujvidék) s'a făcut alaltăieri cu mari festivități. A luat parte și patriarhul *Brancovici*; ear' episcopul *Mitrofan Sevics* a pontificat la sfințirea gimnasiului. Ministrul de culte și instrucție a fost reprezentat prin prof. univ. *Dr. Margalits*. După serviciul înăugurării a urmat mare banchet.

Recruții la luptă. Din *Ciongrad* se telegrafează următoarele: Alaltăieri după ameazi recruții unguri percurgeau stradele principale cu alaiu și cu chiu-turi — că doar' mergeau la cătunie. Cum mînau caii îi trap nebun, o căruță a trecut peste un copil. S'a nceput o larmă grozavă. Publicul striga, recruții răcneau, bătrânii pocniau din biciuri — până-când în sfârșit au nimerit doi gendarmi. Dar' ce sânt doi gendarmi pentru o claie de recruți cari merg în cătănie? Recruții s'au năpustit asupra gendarmilor — că doar' lor numai Impăratul le poruncește. Gendarmii s'au apărat întâiu cu sabia și apoi au tras cu pușca. *Un recrut a rămas mort — alții au fost grav răniți*. Întreaga ceată însă s'a aruncat asupra gendarmilor și punându-i la pământ i-au bătut ca pe saci. În sfârșit a sosit ajutor și ordinea a fost restabilită. Ori te poți pune cu răgutele?!

Tifus. În comuna *Sânt-Ana-nouă* din com. Aradului, bântuie năprasnic boala tifusului — provenită mai ales din apa rea de beut. Lățirea boalei o ajută și datina rea a poporației, că nu reclamă ajutorul medical. Astfel zi de zi fac drumul spre cimiter 4—5 convoiuri, ce duc cadavrele deplânșilor copii.

MISIUNE ITALIANĂ LA SINAIA. *Domnul general Parra vicino, cu majorul Pallieri și locotenentul Gonella au sosit la Sinaia, ca misiune specială italiană pentru a notifica M. Sale Regelui Carol suirea pe tron a Regelui Victor Emanuel al III-lea. Misiunea a fost primită în modul cel mai afabil pretutindea în România.*

Mulțumită publică. În nenorocirea ce 'mi-s'a întâmplat în 19 Septembrie n. a. c., arzându-mi toate clădirile economice, precum și nutrețul, bucatele ș. a., nu pot trece cu vederea a nu exprima marea mea mulțumită pompierilor din *Mercurea, Sebeș*, comunelor învecinate și cu deosebire ilustrului domn *contele Teleky Ávéd* din *Drașov*, care la momentul a trimis toți servitorii cu trei tulumbe și buți cu apă. Firește dela mine n'au mai putut scăpa nimic din foc, căci în 10 minute a fost cuprins tot, dar' au localizat focul să nu se mai estindă mai departe.

Afară de aceasta am a aduce marea mea mulțumită mai multor domni și creștini cari 'mi-au venit în ajutor cu lemne, fân, peatră etc. pentru a-mi pute face rânduială vitelor, să nu le țin sub cer liber. Între binefăcători număr pe dl *Const. Colbasi*, care 'mi-a dăruit 16 lemne groase de stejar, doamna *véd. Șandor* și alți mai mulți, toți din *Spring*, 'mi-au trimis câte un car de nutreț; mai mulți creștini din *Drașov* și Cui asemenea 'mi-au trimis caré de fân, alți creștini din *Gârbova* m'au dăruit cu caré cu peatră, apoi creștinii din comuna noastră au sărit cu toții atât cu caréle cât și cu palma în ajutor spre a-mi pute alcătui adăpost pe seama vitelor etc.

Deci încă odată îmi exprim adâncă-mi mulțumită tuturor acestor domni și creștini, rugând pe bunul D-zeu să-i păzească de ce nu m'a păzit pe mine, nu numai pe acești binefăcători, ci pe tot sufletul ce e viu pe pământ. *Ioan Oporean*, preot emeritat.

Sfințire de cruce. În 9/22 Septembrie a. c. a fost în *Comoriște*, lângă *Oravița*, o întreit sântă sârbătoare, căci pe lângă aceea, că este hramul sf. noastre biserici, în această zi s'a sfințit cu mare pompă o sântă cruce, ridicată de mii locuitori din *Comoriște*, în fața sf. biserici, întru eterna memorie a jelitei noastre Împărătese-Regine *Elisabeta*.

Sârbarea a decurs astfel: S'a celebrat de preoții locali *Pavel Penda* și *Ioachim Dabici* sânta liturgie împreună cu parastas, întru iertarea păcatelor fericitei Regine *Elisabeta*; apoi în bubuial pivelor, s'a eșit cu sânta litie la acea cruce-monument, unde în prezența mai a întregii comune și nenumărați oaspeți, s'a făcut sfințirea. La toate cele rituale răspunsurile le-a făcut corul nostru, sub conducerea tinerului econom *dirigentul Bucur Miu*.

După terminarea celor rituale, iubitul nostru preot *Ioachim Dabici* a ținut o foarte frumoasă cuvântare, care a fost cu mare băgare de seamă ascultată, apoi predă sânta cruce, în numele celor ce au ridicat-o, dintre cari și el face parte, zic, o predă îngrijirii comunei bisericesti. Atunci prea stimatul domn *Iacob Moliu*, notar pensionat, vorbește în numele ridicătorilor de cruce, și predă comunei bisericesti un libel de depunere și literele fundamentale, prin cari d-sa, cu *Demetrie Moldovan* și *George Bolovegia*, fac o fundațiune, din camelele căreia să se reparaze la cas de lipsă această sântă cruce.

Pe aducătorii de daruri ai sfinitei noastre biserici, să-i țină Domnul Dumnezeu întru mulți fericți ani! *Achim Luca*, cassar comunal.

Derailare de tren. În noaptea trecută la gara *Ghiriș* a derailat trenul de povară ce venia dela *Cluj* spre *Brașov*. Dintre cele 23 vagoane șapte au eșit de pe șine (linii). În lungime de vre-o 14 stângini au stricat arena drumului și apoi sfirmate s'au răsturnat. Derailarea se zice a fi fost pricinuită de o railură de șină. Vieață de om n'a picat jertfă.

Falsificătorii de bani, prinși astă primăvară pe când numărau bancnotele în hotel *Central* din *Turda* sunt deșinuți și acum în arest preventiv. Procuratura regească din *Cluj* a finalizat cercetarea și a pregătit actul de acuză. Conform acestui act falsificarea de bani a fost constatată. Ca complici sunt arătați: economul *Pászthory Aladár*, asesorul sedriei orfanale în pensiune, *Csongvay Béla*, tipograful *Fenyvesi Victor*, litograful *Szigethi Péter*, tipograful *Baga István*, notarul *Pașca S.*, cărămarul *Nagy Ferencz* și economul *ifj. Séra Károly*. — S'a constatat, că acușaii au pregătit și au pus în circulație mai multe zeci de mii florini — în bacnote de câte 10 fl. Pertractarea finală va fi la începutul lunii viitoare.

Petiția Evreilor din România. Evreii din România au făcut o lungă petiție către curpurile legiuitoare (parlament) prin care cer nici mai mult nici mai puțin, fără toate drepturile politice și civile. Culmea petiției o formează fraza: »Voim dar', dlor deputați, a vă ruga ca în virtutea înaltei autorități cu care s'au investit sacrele obligațiuni ale tratatelor internaționale, să declarați drepturile noastre de Români. Petiția e subserisă de reprezentanții comunității din *București, Iași, Galați, Brăila, Roman, Focșani, Bacău, Bêrlad, Fălticeni, Vâșlui, Piatra*, etc.

Din dragoste... Droguiștul *Hidvégi* din *Arad* s'a îndrăgostit »fără hotar« în frumoasa *Lauer Margit* din *Budapesta*. Soartea și mai ales lumea rea nu le-a îngăduit să dapene împreună auritul fir al dragostii eterne. D'aceea stăpân pe ei s'a făcut năprasnicul gând al sinuciderii... Ieri a închiriat *Hidvégi* o odaie în hotel »*Adria*« din *Budapesta*, unde 'și-a dus și pe aleasa lui. După câteva minute două detunături s'au auzit... Frumoasa *Margit* a picat moartă; pe *Hidvégi* l-au transportat în spital rănit de moarte... Și lumea nici în ciusul morții nu i-a lăsat îmbrățișași...

Noue bă de aur în Ardeal. Întreprinzătorul *Fehér János* din *Cluj* a descoperit în hotarul comunei *Gödemeshterháza* (com. *Murș-Turda*) mine bogate în sulfur și aur. Actualul proprietar al ținutului cu mine este baronul *Bánffy Dez.ó*. Dacă săpăturile și în viitor vor avé același rezultat, se speră că băile aceste vor fi unele din cele mai bogate în Ardeal. De prezent aproape la fiecare majă metr. de peatră se găsec 4—5 grame de aur. Pe lângă aceste apoi se mai găsește stufă și aur cristalisat.

Telefon între Sêliște și Peatra-albă. Zice-se că din motive strategice mai înalte, ministrul de războiu comun a ordonat, ca toate stațiunile gendarmerești de pe frontiera țării să fie legate prin linie telefonică cu cel mai apropiat oficiu postal. În scopul acesta de vre-o câteva zile se și lucră cu mare zor la legarea oficiului postal din *Sêliște* cu stațiunea gendarmerească dela trecătoarea de pe muntele *Peatra-albă*. Ca la toate întreprinderile ce le face statul, așa și la aceasta se poate vedea modul de »cruțare al se. Linia aceasta va costa peste 10.000 fl., de oare-ce toți stîlpii de pe întreaga linie, care trece tot prin păduri, sunt duși dela gara *Sêliștei*. Adevărat »jaf« în banii țării.

Judecată sârbească. Un soț des-părțit 'și-a improcesuat fosta femeie pentru calumnie. Judecătorul sârb a adus următoarea judecată: »În numele Maj. Sale regelui! După ascultarea pîrii și a apărării *Dragina Zsupanovits* e condamnată la tăcere eternă«.

Se spune, că femeia a colindat pe la toți advocații să-i recureze goada sentență, căci, cum vă puteți închipui o femeie vie — care să fie osândită la tăcere eternă?!

Călugăr — logodit. Călugărul *Hoffmann Károly*, profesor la gimnasiul din *Kisujszállás* — s'a îndrăgostit »foarte serios« de frumoasa *Beliczay Irén* din *Oradea-mare*. Cum cu dragoste nu poți glumii, călugărul a lăsat »popia la pustia« și în locul rasei călugărești a îmbrăcat haine de cavalier și acum *Duminecă* s'a logodit cu aleasa inimii sale.

De cinciori a încercat. *Pós Károly* fost îngrijitor la temnița din *Alba-regală* s'a ștrangulat în institutul alienaților din *Lipót-mező*. Nenorocitul după ce din pricina boalei a fost scos din slujbă, 'și-a tras un glonț de revolver. N'a murit însă, fără 'și-a pierdut lumina ochilor. După două săptămâni s'a aruncat în o fântână. 'L-au scos însă teafăr. A treia zi din nou s'a aruncat în fântână, — dar' din nou 'l-au scăpat. Odată s'a aruncat scap un etaj, — dar' ea prin minune a scăpat și atunci cu vieață, de care cu ori-ce preț doria să se despartă. Acum furișându-se dinaintea îngrijitorilor s'a ștrangulat în o chilie a institutului de alienați. Și acum, în sfârșit, moartea milă 'și-a făcut de el.

Monumentul lui Mircea Basarab, care va fi ridicat în *Tulcea*, a fost pornit din Italia spre România. Asupra acestui monument, marele ziar »*Corriere della M.*« scrie următoarele: »Săptămâna trecută a fost turnată în stabilimentul *Batzaghi* o colosală statuă a Domnului *Mircea Basarab* cel bătrân, care a domnit în *Valahia* între 1387 și 1418. E o viguroasă figură de războinic, acoperit cu arme, cu coroană pe cap, cu sceptrul în dreapta și cu stânga pe mânerul unei spade suficientă să pună pe fugă o armată întreagă. Statua înaltă de 3 m. 30 va fi așezată pe un pedestal de peatră construit acum pe o piață din orașul *Tulcea*. Înaugurarea acestui monument e stabilită pentru 14 Octomvrie. Autorul grandiosului monument e sculptorul român *Constantin Bălăcescu*, stabilit în orașul nostru unde a studiat cu *Butti*, după ce urmase patru ani *Academia* din *Veneția*. Monumentul este format din statuă și din un viguros grup, compus dintr'un leu, care calcă peste arme și steaguri și are o labă pe un glob simbolisând pământul, pe care sunt desemnate gurile *Dunării*«.

Fluidul regenerator pentru cai al lui Kwizda. »Sport«, revistă de specialitate pentru curse, vênat și cai, se pronunță asupra fluidului regenerator al lui *Kwizda*, în chipul următor: »Cele la sforțări mari voește să conserve la caii sei vinele în curățenie, li-se recomandă fluidul regenerator al lui *Ioan Francisc Kwizda*, farmacist în *Korneuburg* lângă *Viena*. După fiecare întrebuințare, după-ce am frecat bine cu paie vinele, frecăm picioarele calului dela regenerare până pios la coapsă cu fluidul regenerator, apoi îi aplicăm bandage ușoare; un mijloc acesta simplu și totuși de efect foarte folositor, pentru conservarea vinelor în stare bună și capabilă de suportarea strapațelor și pentru delăturarea formării zoilor. Fluidul regenerator pentru caii ceș. și reg. priv. al lui *Kwizda* n'ar trebui deci să lipsească nici unui proprietar de cai.

Dare de seamă și mulțumită publică. Subscrișii în numele inteligenței române din *Armeni* venim a aduce și pe calea aceasta cea mai călduroasă mulțumită onoratului public, care cu ocaziunea petrecerii noastre aranjată în 28 August st. n. a. c. au binevoit a participa și a ne ajutama, întru ajungerea scopului înfrumșetării bisericii noastre gr.-cat. din Armeni, reedificată la anul 1894 următorii domni:

Dl Simion Opriș, preot gr.-cat. în Armeni 4 coroane; Moise Opriș, comerciant în Armeni 4 cor.; Georgiu Petru, învățător 2 cor.: Vasilie Neagoi, primar 2 cor.; Vasilie Dobrescu, învățător în Rod 1 cor. 40 bani; Nicolae Gavrillă, morar 2 cor.; Nicolae Popa, ferar 2 cor.; Ana Bratu și familia 2 cor.; Ioan Agârbiceanu, stud. abs., Cenade 1 cor.; Ioan Venerean, prepar. din Mundra 1 coroană; Vasilie Bratu, teolog a. III. 2 cor.; Vasilie Opriș, preparand 1 cor.; Nicolae Retrescu, învățător 2 cor.; Rachila Presecan, 60 bani; Nicolae Aron, teolog cursu IV. 1 cor.; Moise Gusan 1 cor.; Ioan Mundrean 2 cor.; Nicolae Drăghici din Hașag 1 cor.; Aron Costea din Hașag 1 coroană; Ilariu Costea din Hașag 20 bani; Georgiu Făgărășan, învățător în Tiur 3 cor.; Elisaveta Greavu din Roșia 3 coroane; Nicolae Bergheanu, teolog 1 cor. 40 bani; Nicolae Frățilă 1 cor. 20 bani; Martin, familia din Sântăgătin 2 cor.; Bulea, învățător în Presaca 1 cor.; Alexandru Tobias, notar 4 cor.; Valeriu Neamțu, stud. în drept 1 cor.; Nicolae Dordea 2 cor.; Dumitru Banu, învățător în Cergăul-mare 1 cor. 40 bani; Nicolae Dordea, comerciant în Păuca 2 cor.; Nicolae Belescu 2 cor.; Nicolae Neamțu, învățător în Armeni 2 cor.; Ioan Deacu, preot în Roșia 2 cor.; Gustav Schemel, mașinist 2 cor.; Georgiu Neamțu 2 cor.; Moisiu Opriș I. Vasilie 2 cor.; Ioan Câmpăan, stud. din Șeica-mică 1 cor.; Ioan Bianu, stud. din Șoroștin 1 cor.; Simion Rohoian din Broșteni 2 cor.; Ioan Mărginean, preot în Bogatu 4 cor.; Tornya Miklós 2 cor.; Gyoloj Farkas 4 cor.; Stefan Szaszko-rotu din Presaca 2 cor.; Nicolae Popa, preot în Hașag 2 cor.; Höchsman, n Johann, oroitör din Sibiu 2 cor.; Ioan Neamțu din Alămor 2 cor. — La oltă 89 cor. 20 bani.

Resultatul material al petrecerii este următorul: suma incursă este de 89 cor. 20 bani, din care subtrăgându-se spesele de 44 cor., rezultă venit curat de 45 cor. 20 bani.

Din care sumă s'a și cumpărat o candelă frumoasă, care deja înfrumșează biserica noastră gr.-cat. din Armeni.

Mulțumim încă odată onoratului public, care au contribuit cu obolul pe

altarul bisericii noastre. *Vasilie Neagoi, cassar. Simeon Oprișiu, preot gr.-cat., ca președinte.*

Umor și mângăiere. După o veche și cunoscută definiție câștigul principal este acel câștig, pe care totdeauna îl câștigă celalalt. În lămurirea aceasta de sigur se ascunde umor — doar' chiar mai mult decât dreptate. Calanerii și Calembourgii se tăvălesc pe podinele câștigului principal. Era și imposibil ca voea bună să nu se ocupe și cu dorul mare și general ca să facă principalul câștig. Dacă dorul nu se împlinește — ne rămâne mângăierea. Gluma bună alătura cu voea bună — poate aduce, ba trebuie să aducă mângăiere. Se află adecă și astfel de losuri, care încă n'au venit la rîndul să fie sortate — dar' o să vină după asta. Proprietarului unui astfel de los 'i-se grăbește gluma să-'i fie ca mângăiere.

Definiția câștigului principal, că este un câștig pe care alții îl câștigă, a primit o interesantă ilustrare de când a învățat jocul orb și bătăran cu numerii loteriei mici — și jocul se face cu nemăsurate Promesse. Da! foarte de mulțori sînt alții cari fac câte un câștig principal la loteria de clase, basată pe verosimilitate — dar' aceștia își pot mulțumi norocul lor numai nerăbdării altora. Pentru-că răbdarea în ziua de azi nu se ocupă numai cu aceea, ca se aducă roze, fără se ocupă și cu arta făuririi norocului. Se pot arăta cu degetul aceia, cari 'și-au făcut câștigul principal dela alții, n'au ținut losul ce li-s'a dat, pentru-că până acum n'au câștigat cu el și l-au returnat — cu toate-că principalul câștig nu era eschis. Colectorii principali de losuri pot spune interesante lucruri despre astfel de candidați ai norocului, cari atât de mult au căutat norocul, până-când în sfîrșit s'au urît cu așteptarea și tocmai în momentul când norocul era să le treacă pragul, l-au alungat dela ei.

Da, da, oameni buni, pot să vorbească de câștiguri principale, câștigate dela alții. Oare simțese ei tocmai ce este mai mângăitor în umor?

Quirinus.

R Î S.

Văzut-ai?...

La Paști merse un Țigan la biserică, și auzi dela preotul că ce făcură Jidovii cu Mântuitorul în Vineria Paștilor. Venind acasă îl întrebă tatăl-sau, că ce a învățat la biserică?

— Ah, Doamne, aceea că Jidovii au răstignit pe Christos atât de tâlhărește.

— Văzut-ai? — întrebă dada

— Ba.

— Atunci nu mai vorbi, — zise bătrânul, — că de va auzi dl solgăbiru ce vorbești despre Jidovi, te învață el a vorbi ce nu vezi.

Împărt. de E. Teodor Libeg.

POSTA REDACTIUNII

Abonentului nr. 3521 F. în Recea Statutele dorite le capeți la librăria W. Krafft, Sibiu; adresează-te direct.

I. R. în Bucurdea. Am mai răspuns la acest loc, că despre dl P. Conda și cartea d-sale nu știm nimic. Foaiă se trimite cum ceri.

Abonentului nr. 9512. Cere un catalog dela firma L. Etter, Sibiu, strada Ure-zului nr. 9.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrei Balteș.** Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

Dr. VUIA

reîntors din Baile-Herculane și-a reluat practica medicală în

Arad, strada Sina nr. 1^b

[53] 1 3

Lemne de foc

neplutite, sănătoase și îndesate se află de vânzare:

1 stânjîn metric în magazin . 8 fl.

1 stânjîn metric adus în curte 12 fl.

Comandele sînt a se adresa la

Ilie Măcelariu

[52] 3—

în Gurariului.

Fabrică de casse.

Subscrișii mi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

— Instalare de lumină Atycelen. —

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,

strada Poplăci-mare Nr. 8.

[8] 43—



Nr. 1824/1900

[55] 1-2

not.

Publicațiune.

Comuna Voila esarîndea casa de cărcimă proprie de sub nr. 9, s'uată lângă drumul țerii, unde acesta se împreună cu drumul comitatens Sighișoara—Mediaș și constă-tătoare din 3 odăi, cuhnă, curte, grădină, grajd și șopru, pe timp de 3 ani, începînd din 1 Ianuarie 1901, în licitațiune publică, în 21 Octomvrie, după ameazi la 2 ore.

Prețul strigării 365 coroane.

Condițiunile de esarîndare se pot vedea la cancelaria comunală în orele oficioase. Pe numele esarîndatorului se va estrada din partea direcțiunii financiare una licență de cărcimărit.

Voila, în 5 Octomvrie 1900.

Primăria comunală.

Să caută un tovarș.

Un neguțtor român, care pe lângă bolta sa de băcănie, ferărie și mărfuri de galanterie etc., are și magazin de bucate și magazin de scânduri, cu o învîrtire însemnată de bani, caută un tovarș cu un capital de 3—4 mii fl., cu scop de a pute face o învîrtire de bani și mai mare și astfel a realiza pentru ambii un bun câștig. Interesații să se adreseze la redacția „Foi Poporului” sub titlul: „Neguștorul român”, când apoi vor primi deslușiri detaliate.

[51] 3-3

Pășunat pentru oi.

În Noul-săsesc (lângă Sibiu) se va esarînda la 21 Octomvrie st. n. a. c. un pășunat pentru oi — de circa 700 jugere — pe timpul dela 1 Noemvrie 1900 până la finea lui Februarie 1901.

[56] 1-1

Licitațiunea publică se va ține după ameazi, în cancelaria comunală.

Presbiterul ev. A. B.

În negustoria mixtă și de modă a subscrișului este loc de

2 învățacei

de Român în etate de 14—15 ani cu pregătirea școlară necesară.

[54] 1-3

Cu toată stima

George Ivașcu,
comerciant în Abrud.

Fluidul regenerător pentru cai
al lui Kwizda.

[81] 5-15

Prețul cor. 2.80. — Ces. și reg. priv. apă de spălat pentru cai.



De 40 ani deja în folosință în grajdurile Curții, în grajdurile mai mari militare și civile, pentru întărire, pentru potențarea forșelor înainte și după strapăse mari, la scrintituri, la înșepenirea vinelor etc., dă cailor forță de a suporta cel mai greu training — Veritabil numai cu marca de mai sus, se capătă în toate farmaciile și drogueriile din Austro-Ungaria.

Deposit principal la

Ioan Francisc Kwizda,

ces. și reg. austr.-ung., reg. rom. și prinț. bulg.
furnisor de curte.

Farmaciant în Korneuburg lângă Viena.

PUBLICAȚIUNE.

Se face prin aceasta cunoscut, că după-ce înaltul minister reg. ung. de finanțe a făcut prin organele sale de controlă revisiune losurilor de I. cl. a loteriei de clasă reg. ung. privileg. (a VII-a loterie), losurile s'au predat spre vânzare colectorilor principali. Prin aceasta se publică planul de loterie aprobat de ministerul reg. ung. de finanțe.

Planul loteriei de clasă reg. ung. privileg. A șaptea loterie. 100.000 losuri, 50.000 câștiguri.

CLASA I. Depunere 12 cor. Tragerea în 15 și 16 Nov. 1900		CLASA II. Depunere 20 cor. Tragerea în 12 și 13 Dec. 1900		CLASA III. Depunere 32 cor. Tragerea în 8, 9 și 10 Ian. 1901		CLASA VI. Depunere 24 cor. Tragerea în 19 Martie până 15 Aprilie 1901.				
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	câștiguri	coroane	Cel mai mare câștig în cas de noroc coroane 1,000.000 (Un milion)				
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000					
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000					
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000					
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	Câștigul tras la sorți ca cel din urmă dintre aceste 480, va căpeta premiul				
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000					
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000					
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000					
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000					
50 à 100	5000	60 à 300	18000	70 à 500	35000					
2900 à 40	116000	3900 à 80	312000	4900 à 130	637000					
3000 câșt.	cor. 240000	4000 câșt.	cor. 477000	5000 câșt.	cor. 898000			1 Premiu	600000	600000
CLASA IV. Depunere 40 cor. Tragerea în 6 și 7 Februarie 1901		CLASA V. Depunere 32 cor. Tragerea în 27 și 28 Februarie 1901						1 Câștig	400000	400000
câștiguri	coroane	câștiguri	coroane					1 à	200000	200000
1 à	80000	1 à	100000			1 à	100000	100000		
1 à	30000	1 à	30000			1 à	60000	60000		
1 à	20000	1 à	20000			1 à	40000	40000		
1 à	15000	1 à	15000			2 à	30000	60000		
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000			3 à	20000	60000		
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000			20 à	10000	200000		
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000			50 à	5000	250000		
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000			400 à	2000	800000		
70 à 500	35000	70 à 500	35000			720 à	1000	720000		
3900 à 170	663000	3900 à 200	780000			1000 à	500	500000		
4000 câșt.	cor. 934000	4000 câșt.	cor. 1061000			27800 à	200	5560000		
						30000 câștig și premiu	cor. 9550000			

Pentru tragerea cl. I. care se va întempla publice în 15 și 16 Noemvrie anul curent în prezența autorității de controlă reg. ung. și a unui notar regesc în sala de tragere (IV., Eskü-tér, intrarea Duna-utca), se pot căpeta losuri la toate colecturile loteriei de clasă reg. ung. priv. Budapesta, 14 Octomvrie 1900.

Direcțiunea loteriei de clasă reg. ung. priv.
Lónyay. Hazay.

[57] 1-1

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.